

ČLENOVÉ KOMORY PODNIKŮ KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI ČR

ČASOPIS BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY VZNIKÁ DÍKY PODPŮŘE TĚCHTO ČLENSKÝCH FIREM KPKB ČR:

HIGH SECURITY PRODUCTS, a. s.
Pod stárkou 378/3
140 00 Praha 4
www.hs-p.cz

SIMACEK FACILITY CZ spol. s r. o.
Trnkova 34
628 00 Brno
www.simacek.cz

CBA corporation, a. s.
Trnkova 2881/156
628 00 Brno
www.cbacorp.cz

TRIVIS – Centrum vzdělávání s. r. o.
Na terase 355/8
182 00 Praha 8
www.trivis.cz

Europatron s. r. o.
Poděbradská 186
196 00 Praha 9
www.europatron.eu

Torex Security, s. r. o.
Fialkova 19
460 01 Liberec 1
www.torex-security.cz

P.DUSSMANN spol. s r. o.
Žitná 1578/52
120 00 Praha 2
www.dussmann.cz

ABAS IPS Management s. r. o.
Janškova 1569/2c
170 00 Praha 7
www.abasco.cz

ATALIAN CZ, s. r. o.
AVIATICA, U Trezorky 921/2,
CZ 158 00 Praha 5 - Jinonice
www.abfacility.com

ELSERVIS - Ivo Kolář
Dědinská 898/15
161 00 Praha 6

Českomoravská Bezpečnostní Agentura, s. r. o.
Kožušany-Tážaly 162
783 75 Kožušany-Tážaly
www.cmba.cz

ISS Facility Services s. r. o.
Antala Staška 38/510
140 00 Praha 4
www.cz.issworld.com

Fenix International s. r. o.
Litická 667
258 13 Vlašim
www.fenix-international.cz

ANIM plus – RS, s. r. o.
Areál TJ MEZ, 775 01
Vsetín – Ohrada
www.anim.cz

ARES GROUP s. r. o.
Libušká 189/12
142 00 Praha 4
www.ares-group.cz

CENTURION loss prevention a. s.
Kundratka 17/1944
180 82 Praha 8
www.centurionip.cz

PRIMM bezpečnostní služba s. r. o.
Kutnohorská 309
109 00 Praha 10
www.primm.cz

National Facility Services s. r. o.
Letenské náměstí 157/4
170 00 Praha 7 - Bubeneč
www.nfsservice.eu

Pro Bank Security, a. s.
Václavské nám. 21
110 00 Praha 1
www.probank.cz

SWBC – service, a. s.
Tovačovského 2/92
130 00 Praha 3

IVKO SECURITY, s. r. o.
Velfilikova 1428/4
160 00 Praha 6

REI s. r. o.
Prokopova 12/164
130 00 Praha 3
www.rei.cz

SCHWARZ s. r. o.
Mariánská 355
261 00 Píbram
www.schwarzpb.com

RAM SECURITY s. r. o.
Na Vyhledu 139
250 66 Zábřeh
www.security-cz.eu

RTH Security, s. r. o.
Jaurisova 4
140 00 Praha 4
www.okoprah.wa.cz

V.I.P. Security AGENCY s. r. o.
Sokolovská 49/5
186 00 Praha 8
www.vipsecurityagency.cz

APEurope s. r. o.
Kapra 42/14
110 00 Praha 1
www.aperurope.cz

ECES Institut, s. r. o.
Kutuzovova 547/13
703 00 Ostrava
www.eces.cz

Wakkenhat Fin Security s. r. o. koncern
Komárkova 1204/23,
148 00 Praha 4
www.wakkenhat.cz

PVK Company
Bitovská 1217/22
140 00 Praha 4

Agentura Pancéř, s. r. o.
Nad Sárkou 2551/6a
160 00 Praha 6
www.pancer.cz

HENIG – security servis, s. r. o.
5. května 797
470 01 Česká Lipa
www.henig.cz

ČECHYMEN a. s.
Potoční 503/3
717 00 Ostrava-Bartovice
www.cechyemen.cz

PROCUSYS FM a. s.
Pod Kotlářkou 151/3
Praha 5, 15000
www.procusys.cz

bits and bytes technology s. r. o.
Rybná 716/24
110 00 Praha 1
www.tretus.cz

INDUS, spol. s r. o.
U Hostivařského nádraží 556/12
102 00 Praha 10 – Hostivař
www.indus-czech.cz

BEZPEČNOST

S PROFESIONÁLY

SOUTĚŽ NA PEVNOU CENU VE VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH – ŘEŠENÍ PRO SBS?

ČESKÁ ŠKOLA A KOMERČNÍ BEZPEČNOST

STANDARDY VERSUS ZVYKLOSTI Z OBLASTI TECHNICKÉ BEZPEČNOSTI

AKTUÁLNÍ STAV PRÁVNÍ ÚPRAVY OBORU KOMERČNÍCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY

Šéfredaktor

Prezidium - Komora podniků
komerční bezpečnosti
České republiky

Jazyková spolupráce

Alena Hasáková

Redakční rada

Miroslav Kovářček
Kateřina Poludová
Petr Hartmann
Michal Bavšenkov
Petr Žák

Odborná spolupráce

Ivo Popardowski
Petr Žák

Inzerce

Petr Žák
+420 604 889 143
petrzak@kpkbcr.cz

Nesignované fotografie a články

Redakce

Vydavatel

KPKB ČR
Vrážská 1562/24a, 153 00 Praha 5

Registrace

Bezpečnost s profesionály MK ČR E 20140
ISSN 2336-4793

Tisk

Bittisk s. r. o.
B. Němcové 53, 746 01 Opava

Rozšiřování zdarma

Autorská práva vykonává vydavatel, užití celku nebo částí, rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem je bez výslovného souhlasu vydavatele zakázáno.

Na zadní straně obálky

členové KPKB ČR

OBSAH

Glosa k diskutovanému zákonu o bezpečnostních službách	2
Rozhovor s Ing. Václavem Neprašem	3-4
Soutěž na pevnou cenu ve veřejných zakázkách – řešení pro SBS?	5-6
Bezpečná škola! Česká škola a komerční bezpečnost	7-8
Kybernetická bezpečnost výzva pro dodavatele	9-10
Fyzická bezpečnost velkých nemocnic	11-12
Pátrací prostředky Policie a dalších subjektů	13-16
Evropské hodnoty a pohled na Islám	17-18
Hotelová ostraha ABAS - rozhovor s provozním ředitelem	19-20
ABAS Seminář k problematice GDPR	21-22
Nástražný výbušný systém jak postupovat při nálezu	25-28
Místo Bezpečnostního konzultanta	25-26
Standardy versus zvyklosti z oblasti technické bezpečnosti	27-30
Pracovní motivace pár postřehů	31-32
Používání dronů v praxi SBS	33-34
Neletální zbraň	35-36
Nordkap nejsevernější místo Evropy	37-38

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

je dobrým zvykem každého seriálního časopisu, tedy i toho našeho, aby ho uvedl několika slovy šéfredaktor či jiná kompetentní osoba, v našem případě prezident Komory. V tomto čísle připadla tedy tato milá povinnost mně, jakožto novému prezidentu Komory podniků komerční bezpečnosti ČR.

Cítím zvláštní odpovědnost, ale také příležitost, jak se Vám prostřednictvím těchto stránek více přiblížit, jak s Vámi úžeji spolupracovat – dovidat se novinky z oboru, vzdělávat se, ale také reagovat na různé stesky, které nás společně trápí.

Toto číslo je prvním v letošním roce. Někteří jsem četli, že rok 2018 má být rokem změn. Rokem nových věcí. A naše Komora je toho názorovým příkladem – začala se měnit hned od počátku roku: došlo k výměně prezidenta i ke změnám v prezidiu. Jediné, co se nemění, je to, že stávající členové prezidia neusínají na vavřínech, pilně pracují a mimo jiné pečlivě připravují bližší se členskou schůzi. Jednají s dalšími odbornými seskupeními a vytvářejí tak silnou lobby za naši věc.

Jedním ze stěžejních úkolů Komory bude v letošním roce podle mého názoru ten, že budeme nadále usilovat o konečnou realizaci zákona o bezpečnostních službách, jemuž naši zákonodárci stále nejsou schopni dát uspokojivou podobu. Na tomto bitevním poli pracují zástupci našeho prezidia nadále s neutuchajícím zápalem – a já jsem přesvědčen, že naše věcné připomínky, vyplývající ze zkušenosti a praxe, budou nakonec vyslyšeny a naše houževnaté úsilí přinese očekávané plody. Dovolil jsem si přispět k tomuto tématu několika osobními postřehy v krátkém článku na jiném místě tohoto čísla.

Věřím totiž, že jakýkoli, byť jen malý krok kupředu v tomto směru je potřebný a povede k naší větší prosperitě a k pozvednutí prestiže trhu s komerční bezpečností. A jako prezident Komory se o to budu osobně zasazovat. Jsem přesvědčen, že nepochybně prospěšnou práci odvede v tomto směru i tento časopis, který si získává další čtenáře a přispívatele a svou vysokou úroveň se snaží posouvat komerční bezpečnost tím správným směrem.

Závěrem mi dovoluji popřát Vám všem, milí čtenáři, mnoho pracovních úspěchů a hodně štěstí v soukromém i pracovním životě. Těším se na spolupráci s Vámi.

Martin Obdržálek
prezident KPKB ČR

GLOSA K DISKUTOVANÉMU ZÁKONU O BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽBÁCH

Jak jsem se již zmínil ve svém úvodním slovu, vrátili naši zákonodárci z kraje roku zpět na pracovní stůl stále diskutovaný zákon o bezpečnostních službách. Jde o zákon, na jehož znění se naše Komora velmi aktivně podílí a snaží se v rámci spolupráce s odpovědnými zákonodárci složkami dohlédnout na to, aby byly do jeho znění implementovány prvky pro dopovědnou práci bezpečnostních služeb nezbytné. Navazuje v tomto směru v výbornou práci předchozího prezidenta pana Kovářčka a viceprezidenta pana Bavšenkova.

Vyjednávání o staronovém zákonu nás provází, jak sami dobře víte, jako duch již řadu let. Vyvolává diskusi a dohady a jítří nám nervy. Je opravdu k neuvěření, že trh s komerční bezpečností funguje v právním státě bez jakéhokoli zákona již téměř třicet let! Soukromé bezpečnostní agentury se začaly rojit už po sametové revoluci, tedy po roce 1989, a přesto stále ještě žádný pořádný zákon ve sféře našeho podnikání nemáme. Ano, žijeme i bez něj, ale všichni si uvědomujeme, že je nanejvýš potřebný. Proč?

Dovolím si vyjmenovat několik podstatných důvodů.

- Zákon o bezpečnostních službách potvrdí, že tady jsme a že jsme potřební.
- Zákon o bezpečnostních službách se může snadno prolnout do dalších zákonů, které rovněž více či méně ovlivňují naši činnost.
- Zákon o bezpečnostních službách vytvoří alespoň jakési mantinely, které jsou nutné pro jednotné postupy podniků angažujících se v bezpečnostních službách.

Co potřebuje naše odvětví nejvíce? Nové přístupy. Nové pohledy na věc. Jít prostě s dobou, která na nás nečeká. Čas nezastavíme a nevrátíme se do doby, kdy jsme se těšili přirozené autoritě, do času, k nimž se můžeme vrátit leda tak ve vzpomínkách. Musíme si bohužel sebekriticky přiznat, že současný ne vždy vstřícný vztah klientů vůči bezpečnostním službám jsme si mnohdy vykoledovali sami. Svým počínáním a svým postojem k problematice bezpečnosti, k jejím problémům. Náš postoj byl namnoze odtažitý, v duchu „oni tomu nerozumí, s nimi nemá cenu mluvit“. To pochopitelně ke vzájemné součinnosti nepřispívalo. Vždyť co

jiného klientům zbývá, když s nimi profesionálně nemluví?

Pravdou je, že si nevychováme své zákazníky. I takoví prodejci jízdních kol si své zákazníky vychovali natolik, že nikdo z nich dnes z prodejny nevyjde bez přílby a každý si ji při koupi kola zcela samozřejmě zakoupí taky. Také prodejci vozidel si své klienty vychovali. Dnes se vozidlo s ohledem na jeho bezpečnost neobejde bez ESP (elektronického stabilizačního programu), a proto si ho rozumní a zodpovědní klienti, kterým prodejce důležitost tohoto programu náležitě vysvětlí, rádi pořídí. Cena automobilu sice stoupne, ale klient pochopí, že bezpečná jízda stojí zato!

A co my? Pracujeme přece s bezpečím nás všech. Staráme se o ochranu majetku, zdraví a životů. Máme tedy dle mého názoru v rukou trumf nejvyšší. Využijme ho! Já využívám této příležitosti, abych nás všechny vyzval k aktivitě na poli diskuse se zákazníky. Vychovávejme si je. Přesvědčujme je společně nebo každý jednotlivě o naší důležitosti. O naší potřebnosti a nepostradatelnosti. Začneme-li takto uvažovat, pak takoví budeme. Pak bude zákon o bezpečnostních službách nepostradatelnou samozřejmostí pro všechny. Nebude to strašák, ale podaná ruka, kterou všichni rádi přijmeme.

Martin Obdržálek
prezident KPKB ČR

ROZHOVOR S ING. VÁCLAVEM NEPRAŠEM PŘEDSEDA BEZPEČNOSTNÍ SEKCE HK ČR A PREZIDENT ASOCIACE GRÉMIUM ALARM

Minulý parlament nestihl přijmout dlouho připravovaný zákon o bezpečnostní činnosti. Jaký je aktuální stav právní úpravy oboru komerčních bezpečnostních služeb?

Návrh zákona se připravoval od roku 2011 a byl i v programu minulé vlády. Legislativní proces byl zastaven ve 2. čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, a to z důvodu končícího funkčního období. Na přípravě tohoto návrhu se po celou dobu aktivně podíleli i podnikatelé z oboru bezpečnostních služeb, a to prostřednictvím svých živnostenských společenstev. Odborná veřejnost i seriózní podnikatelé se shodují, že chtějí právní rámec oboru řešit, chtějí zlepšit pověst a vztah k veřejnosti a chtějí odstranit současný stav obcházení koncesovaných živostí jinými živnostenskými oprávněními – tzv. šedou zónu. Tato deformace trhu je podporována i některými zákony (např. zákonem o zadávání veřejných zakázek) a neschopností státu vynutit dodržování stanovených norem.

I současná vláda má přijetí tohoto zákona ve svém programovém prohlášení. V souvislosti s formulací „**Zpřísněné podmínky pro soukromé bezpečnostní služby a prosadíme přijetí zákona o soukromých bezpečnostních službách, aby byly pod přísnější kontrolou státu**“ je však nutno upozornit, a Bezpečnostní sekce HK ČR to již udělala, že samotné zpřísnění podmínek nevyřeší problémy, které obor má, a proto by do návrhu zákona společně s regulačními funkcemi měly být zapracovány i další nástroje, které přispějí k rozvoji a kultivaci trhu.

Čeho se týkají připomínky k novému návrhu?

Bezpečnostní sekce HK ČR připravila teze k novému návrhu zákona. Předpokládáme-li, že se vyjde z minulého zákona, pak upozorňujeme a navrhuje řešit několik oblastí. Je to rozšíření druhů licencovaných činností, zapojení soukromých bezpečnostních služeb do systému vnitřní bezpečnosti státu, návrh na vznik profesní komory s určitými samosprávnými funkcemi, větší důraz na specifikaci zdravotní způsobilosti. Trvale diskutovanou otázkou je pak bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu a specifikace požadavků na její výkon. Tyto teze byly konzultovány i se společenstvy začleněnými ve Svazu průmyslu a dopravy a předány zpracovateli zákona Ministerstvu vnitra ČR.

Můžete blíže představit Bezpečnostní sekci Hospodářské komory ČR?

Odborné sekce zřizuje představenstvo jako své poradní orgány pro příslušnou oblast. Členem sekce se stávají odborníci, kteří se o danou problematiku zajímají a chtějí se aktivně podílet na jejím řešení. Jsou to zejména podnikatelé – členové HK ČR a složek HK ČR, volených orgánů a zaměstnanců úřadů OHK/RHK/KHK, živnostenských společenstev, jakož i odborníci z vědeckých, akademických, odborných a jiných institucí ČR.

Jednou ze současných 23 sekcí HK ČR je i naše Bezpečnostní sekce, která má 30 členů a je rozdělena do 4 pracovních skupin. Scházíme se 4 až 6 krát ročně.

Činnost Bezpečnostní sekce je zaměřena

na na obhajobu zájmů a potřeb členů HK, jako je právní úprava oboru, rozvoj vhodného prostředí pro podnikání, zvyšování profesionality poskytovatelů služeb, kultivovanosti obchodního prostředí, vzdělávání, zkoušky způsobilosti i řešení aktuálních otázek oboru. Hledáme názorové shody a společná stanoviska k těmto otázkám. Na posledním zasedání to byla právě zmíněná otázka přípravy zákona, problematika ochrany měkkých cílů a revize normy na fyzickou ostrahu.

Jste také prezidentem Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm. Jak hodnotíte její činnost za minulý rok?

Připomněli jsme si již 25 let od svého vzniku a naše „narozeníny“ jsme oslavili společenským večerem se skoro 130 hosty na Lodi Pivovar v Praze. Ne každý obor se může pochlubit svým profesním sdružením s takovou tradicí jako my.

Podánilo se nám opět se trochu rozrůst o několik nových členů. Zúčastnili jsme se jako partneři dvou odborných konferencí, třetího ročníku Konference Bezpečná škola a druhého ročníku Konference Bezpečný event, jež měly obě podporu rezortních ministerstev. Také jsme poskytli odbornou garanci za bezpečnostní techniku veletrhu FOR ARCH 2017 a zároveň jsme zde prezentovali členské firmy. Pod naší odbornou garanci se uskutečnil i několik odborných seminářů. Odborná činnost se tradičně zaměřila na zpracování technických norem. Naše Centrum technické normalizace zpracovalo a předalo na ÚNMZ 11 technických norem oboru. Inspekční orgán AGA s.r.o. byl odborným partnerem několika měst při výběrových řízeních na městské kamerové systémy. Do komunikace s členskou základnou významně vstoupil i měsíčník Newsletter AGA.

Jakou roli by měla hrát AGA do budoucna?

Primárními úkoly AGA vždy byly odborný růst oboru technických bezpečnostních služeb a propagace, podpora a prosazování zájmů členů s dopadem na jejich pozici na trhu.

Týká se to zlepšování podnikatelského prostředí, včetně ovlivňování právních norem v legislativním procesu a prosazování odbornosti. AGA je i partnerem státní správy za obor technických bezpečnostních služeb. V neposlední řadě to jsou samozřejmě služby členům asociace. AGA bude tyto role hrát i v příštích letech, jen musí reagovat na aktuální vývoj techniky, legislativy a trhu.

Redakce BSP

www.abasco.cz

Hledáme právě Vás

služební výstroj

flexibilita
plánování směn

práce na HPP
i dohodu

nástup možný
ihned

- kustod
- bezpečnostní pracovník
- strážný a strážný psovod
- vedoucí objektu / patra
- člen zásahové skupiny
- člen operačního střediska
- recepční/vrátný

800 108 111

e-mail: prace@abasco.cz

**Kontaktujte
náborové oddělení**

SOUTĚŽ NA PEVNOU CENU VE VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH – ŘEŠENÍ PRO SBS?

Tento zákon č. 134/2016 Sb. (dále jen ZZVZ) platný od 1. října 2016 vznikl zhruba dva roky. A vznikl mimo jiné také s ambicí odstranit úřednický přístup k zadavatelům, plný administrativy až šikany, a s cílem nabídnout zadavatelům možnost stát se alespoň částečně obchodníky, zákazníky, či dokonce sebevědomými znalci, kteří nakupují to, co je pro ně nejvýhodnější. Po skoro roce a půl platnosti ZZVZ a jeho aplikování do praxe je již celkem patrné, kterým směrem se vše ubírá.

Téma elektronizace veškerého procesu výběru dodavatele je rozhodně velice populární. Ano, jde o téma jistě zajímavé, někde a pro některý obor činnosti i lukrativní, ale ve smyslu ZZVZ se v podstatě jedná jen o technikalie. Možnost stát se obchodníkem se časem opět vytrácí, soutěže se opakují často s jediným hodnotícím kritériem, kterým je „cena“. A přitom se nabízejí zajímavé možnosti.

Ještě v době platnosti minulého zákona jsme si při zakázce malého rozsahu na dodání 11 ks interaktivních školních tabulí troufli vyhlásit transparentní a nediskriminační soutěž za pevnou cenu 1,1 mil. Kč (bez DPH). Byla to soutěž pro novou ZŠ v Dobřichovicích, kde měl tehdejší starosta Ing. Michael Pánek velký zájem o co nejefektivnější vynaložení financí ve prospěch školy. Výsledkem soutěžení bylo, že za vyhlášených pevných 1,1 mil. Kč získala škola od vítěze 11 ks požadovaných interaktivních tabulí a k 52 počítačům do PC třídy jako bonus dalších 26 počítačů; druhá nabídka v pořadí nabízela 22 počítačů. Smysluplnost záměru – utratit pevně stanovené peníze za co nejvíce zboží požadované kvality – byla beze zbytku naplněna.

Nyní ZZVZ řeší tuto před lety pokusnou soutěž již přímo v samostatném § 116 odst. 4) – Kritéria kvality. Zadavatel podle něj může rovněž stanovit pevnou cenu a hodnotit pouze kvalitu nabízeného plnění. Zadavatel „může“ – je tedy

jen na něm, zda tu šanci využije.

Soutěž na pevnou cenu nabízí mnoho různých variant využití při soutěžení o dodávky či služby – na stavební práce však není vhodná. Jako jeden z příkladů se nabízí v poslední době častá dotace na fitness hřiště v přírodě, kde se kvalita dodávky dá velmi dobře hodnotit a předem určit. Jako velmi vhodné se jeví všechny soutěže, kde je součástí nabízené služby velké množství práce zaměstnanců dodavatele. Z praxe jsou běžné soutěže, kdy se celá služba u zadavatele modelově připraví do zadávací dokumentace, stanoví se seriózní předpokládaná cena této služby za celé období, pak se však tato příprava degraduje vyhlášením hodnotícího kritéria o nejnižší cenu celé zakázky. Výsledkem jsou služby laciné až podřadné chápané, bez možnosti rozvoje kvality nebo použitého druhu technologií. A v neposlední řadě to vede k ohrožení sociálního smíru.

Řešení nabízí §116 odst. 4) ZZVZ. Zadavatel jako obchodník a řádný hospodář již předem ví, jaké finanční prostředky z rozpočtu na budoucí požadovanou službu může uvolnit. Proto už o celkovou částku soutěžit nebude, ale důsledně si připraví hodnotící kritéria kvality, včetně postupu, jak je bude posuzovat při vyhodnocení soutěže. Lze očekávat, že některé parametry budou stačit jako prostá kvalifikace, ale pokud zadavatel zná a dokáže popsat důvod, pak se mnohé vybavení pro výkon nabízené služby nabízí přímo jako hodnotící kritérium.

Co je však velmi zajímavé a ve službách přímo výbušné téma, je hodnotící kritérium „mzdové prostředky“. Jde o princip, že pokud vyhlásíme modelově soutěž o službu agentury na ostrahu objektu za pevnou cenu 1 milion Kč, kde bude hodnotícím kritériem výše mzdových prostředků pro předem stanovený počet zaměstnanců na celé období a na požadovanou kvalitu služby, pak v praxi soutěžíme o nejnižší režijní náklady dodavatele služby, tedy soutěžícího, a skryté také o míru jeho zisku, který je ochoten za spravedlivou zakázku ponížít. Výsledkem pak může být nejen určitý sociální smír, ale i jistota poctivých peněz za poctivé služby i pro majitele agentur, slušný a zřejmý výraznější odvod daní, zdravotního a sociál-

niho pojištění, zatraktivnění pracovních míst atd. atd.

Zásadní pro použití soutěže na pevnou cenu je celá příprava soutěže. Je nutno si celou zakázku detailně, krok za krokem zmapovat a přesně definovat, jako zadavatelé chceme. Pro použití tohoto typu soutěže však nebude na jednotlivých úřadech tolik prostoru. Proto se při přípravě soutěží od budoucích účastníků očekává vyvinutí tlaku na použití „předběžné tržní konzultace“

podle § 33 ZZVZ. Zde se nabízí prostor zcela legálně využít veškeré poznatky z praxe a zapracovat je při přípravě do „zadávacích podmínek“. Předběžná tržní konzultace nikoho z budoucího soutěžení nediskvalifikuje a je šancí, že výsledná kvalitní služba bude vybraná z kvalitně připravené soutěže.

Ing. Petr Šiška

SiskaPetr@seznam.cz

BEZPEČNÁ ŠKOLA!

ČESKÁ ŠKOLA A KOMERČNÍ BEZPEČNOST

Bezpečná škola! Jedno z hesel, které zaznívá jako apel a nejnáléhavější cíl po každém tragickém incidentu ve škole doma i ve světě. Česká veřejnost má stále ještě v povědomí tragickou smrt šestnáctiletého studenta žďárské střední školy z rukou psychicky narušené osoby v říjnu 2014. Tato událost se bolestně připomíná při jakékoli mediální informaci o střelbě v amerických školách.

Redaktoři v přímém přenosu provádějí amatérské penetrační testy. Resort školství a vnitra ujišťuje veřejnost, že se problémem intenzivně zabývá, opozice vyzývá k systémovému řešení. Zřizovatelé a ředitelé škol takové řešení hledají a podniky komerční bezpečnosti jej nabízejí. O něco bezpečnější škola se nadále věnuje svému hlavnímu společenskému poslání – vzdělávání a výchově dětí, žáků a studentů. Cyklus se uzavírá.

Bezpečnostní standard škol a školských zařízení

Legislativní a normativní rámec je v současnosti pevnější a jasnější. V zpracovaném systému prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení. Tato norma respektující platný legislativní rámec školského zákona a souvisejících závazných předpisů ukotvuje a rozšiřuje minimální bezpečnostní standard stanovený metodickým doporučením ministerstva školství (č. j. MSMT-1981/2015-1). Pro aplikaci normy vznikla metodika. Její uvedení do praxe koordinuje Asociace bezpečná škola, z.s., jako samostatný, nezávislý profesní spolek bezpečnostních profesionálů.

Je tedy možno říci, že konečně existuje alespoň doporučující předpis, který na jednom místě shrnuje základní a konkrétní opatření k zajištění bezpečnosti škol. A to je dobré východisko, za kterým je účtyhodná práce. Poděkujeme za ni.

Mapa loveckého revíru

Máme jasnou představu o hrozbách, rizicích a zranitelnosti měkkých cílů formovanou každodenními incidenty, občasnými mimořádnými událostmi i výjimečnými krizemi. Dokážeme analyzovat, kdo nebo co ohrožuje život, zdraví a ostatní zákonem chráněné zájmy i další aktiva. Známe klíčové procesy a dokážeme je efektivně chránit před zlovůlným jednáním pachatelů, působením živlů, technickými haváriemi či šlhaním infrastruktury.

Stanovujeme režimová bezpečnostní opatření, budujeme systémy technické ochrany, realizujeme bezpečnostní dohled, školíme se pro efektivní řízení rizika. Otázkou je, zda tak činíme efektivně ve vztahu k bezpečnosti škol a bezpečí našich dětí. Hledíme dynamickou rovnováhu požadavků a přátelného stavu v rámci dostupných, omezených zdrojů. Ptejme se, která z oblastí bezpečnosti je prioritní:

- personální bezpečnost,
- fyzická a objektová bezpečnost s autorizačním vstupem,
- informační bezpečnost a ochrana osobních údajů,
- technologická bezpečnost a dostupnost infrastruktury,
- požární ochrana a prevence,
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci,
- řízení incidentů, řízení kontinuity činnosti a krizové řízení,
- poplachové a tísňové zabezpečení,
- dohled prostřednictvím kamerových systémů,
- číjíně?

Každá z uvedených oblastí představuje široký interdisciplinární obor bez jasných definic či hranic, všechny se překrývají, doplňují a podmiňují a pro každou z nich nalezneme profesionálního dodavatele. Odpověď je nejasná, kouzelným zaklínadlem je přizpůsobení potřebám a možnostem konkrétní školy. Začíná „lovecká sezona“ na zřizovatele a ředitele škol a jejich omezené rozpočty. A není přitom potřeba vytahovat rovnou silný kalibr ozbrojeného útočníka či šlehaného střelce. Mnohým postačí hrozba postihu za nedodržení směrnice EU o GDPR. Tisíce subjektů, stovky zřizovatelů, miliardy v rozpočtech. Chcete mapu „revíru“? Mapových portálů škol je několik!

Komerční bezpečnost a škola

Normativní rámec jsme vymezili, v současnosti je nejdůležitějším aktem výše citovaná ČSN 73 4400. Aplikaci normy vymezuje metodika MVČR. Standard aktivit komerčních subjektů doporučuje ABS, z.s., vše ostatní je volná soutěž na jasně vymezeném trhu. První fází optimální cesty k bezpečnosti je bezpečnostní posouzení, chcete-li bezpečnostní audit. To je příležitost pro konzultaci a poradenské firmy, jejich zkušené specialisty, analytiky, nejlépe s certifikací auditora. Výstupem jejich aktivit by mělo být kvalifikované posouzení stavu bezpečnosti školy ve vztahu k normě a auditní výrok s návrhem opatření včetně odhadu jejich pracnosti či nákladů. Přikládáme se k aplikaci cyklu PDCA (opakovaně provádění činnosti plán – realizace – ověření výsledku – uvedení do praxe).

Režimová, technická, technologická,

integrační a edukační opatření pak otevírají příležitost pro dodavatele dílčích produktů a služeb, tedy pro širokou škálu bezpečnostních profesionálů. Svrchovaným pámem tohoto procesu však zůstává zřizovatel a vedení školy a metodou vždy veřejná soutěž. Metrikou pak spíše kvalita než cena. Všestranným zájmem musí být dlouhodobá spolupráce a spokojenost a výsledkem zvýšení stavu i pocitu bezpečí.

Hlavní aktéři a jejich role

Nechme stranou již citované a neopominutelné aktéry bezpečnosti škol a školských zařízení, kterými jsou rezorty školství a vnitra, Česká školní inspekce a zcela jistě i ABS, z.s., zaštitěná Asociací krajů ČR. Hlavně díky nim je proces nastartován a zacílen. Solitérem je a zůstane ředitel školy jako odpovědný manažer s legislativou vymezenými povinnostmi a kompetencemi. Z hlediska formulace strategií a projektů sehra- vá nejdůležitější roli zřizovatel, tedy nejčastěji obec, kraj a výjimečně i fyzická či právnická osoba. Školy ovšem nebudují svůj přístup k bezpečnosti až dnes a „na zelené louce“, investovaly hodně investice i prostředků na dosažení, zdokonalení a udržení stávajícího bezpečnostního standardu už v minulosti a mnohdy využily služeb komerčních subjektů či osob odborně způsobilých (OZO).

Na řadě škol působí bezpečnostní specialisté, zkušení školníci či preventisté a o šikaně, záškoláctví, činnosti dětských gangů a dalších sociálně patologických jevech ví málo kdo více než

pedagogové a výchovní poradci. Pro posouzení vnějšího kontextu bezpečnostní politiky školy jsou významné poznatky základních složek IZS, především PCR (hlavní uživatel výstupů), ale také obecních policií, oddělení prevence kriminality či odborů krizového řízení. Názory uvedených i dalších subjektů je potřeba brát v úvahu a promítat jejich postoje a názory do bezpečnostního posuzování a brát je v potaz při formulaci a realizaci bezpečnostních opatření.

Důležitou roli mohou v tomto směru sehrát profesní spolky, komory a asociace bezpečnostního průmyslu. Bude potřeba sestavit a zaštitit ověřené technologie, prověřené a důvěryhodné společnosti či seznamy certifikovaných bezpečnostních expertů. Takovéto registry, portfolia a nomenklatury udržovat aktuální, spojit své vlastní dobré jméno s příslušnou garancí a převzít za ni odpovědnost. Periodika či odborné semináře a konference mohou být poskytnuty jako platforma pro prezentaci nejlepší praxe. Stejně důležité bude ale i odhalování nepoctivého a neprofesionálního přístupu, včetně sankcí a informací pro zainteresovanou odbornou veřejnost.

Příležitosti pro budoucnost

Komerční bezpečnost a její podniky mohou vytvářet a využívat řadu dalších příležitostí. Běžnou praxí je dohled nad bezpečností škol prostřednictvím dohledových center městských a obecních policií. Pokud se však systémy technické bezpečnosti budou ve ško-

lách nasazovat masivněji, stane se realizace dohledu nad nimi – nad stovkami kamer či nad dalšími výstupy bezpečnostních systémů zahrnujících například technologický, infrastrukturní a informační dohled – nemyslitelná.

V budoucnu bude nutno technicky a informačně podporovat řízení incidentů a bezpečnostních událostí a sdílet informace o stavu a řešení krize mezi všemi aktéry, kteří nejčastěji působí v součinnosti.

Specifikou oblastí je integrace bezpečnostních technologií. Vyvolání obrazu kamery s alarmovým stavem při incidentu na přístupovém systému, zabezpečovacím tísňovém systému či elektrickém požárním zabezpečení se stalo standardem. V penkách je však institucionální integrace a přenos plnohodnotných informací, včetně videosignálu mezi dohledovými dispečinkami na mobilní prostředky zásahových složek nebo i zřizovatele a vedení školy.

Je nesporné, že nad technickými systémy ochrany a zabezpečení se budou nadále vyvíjet sofistikované analytické algoritmy a prvky umělé inteligence. Až budou prověřeny bezpečnostní praxi v průmyslu, ve veřejné správě či v soukromé sféře, najdou si cestu do škol. Nositeli těchto projektů a inovací budou logicky podniky komerční bezpečnosti, které s nimi v ostatních aplikáč- ních oblastech nasbíraly zkušenosti.

Ing. Jan Suchoň
bezpečnostní konzultant,
certifikovaný auditor ABS, z.s.

Představa o počtu základních škol v České republice

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST

VÝZVA PRO DODAVATELE NEKYBERNETICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

Každý dodavatel tradičních bezpečnostních služeb plánuje a řídí svou personální politiku tak, aby se kryla s potřebami jeho klientů. Tedy aby zaměstnával a vzdělával pracovníky, kteří mu umožní prodat službu s přiměřenou přidanou hodnotou a nebudit se hrůzou, zda u klienta nedošlo k fatální chybě v dodávce.

Ještě poměrně nedávno znamenala taková politika potřebu odborníků na fyzickou, personální a objektovou bezpečnost, na prescreening, ochranu osob a majetku, plánování tras, plánování opatření proti požáru, havárii, na bezpečnostní techniku, zdravotěvu a pár dalších disciplín. Nyní k nim, ať chceme, nebo ne, přibývá další – kybernetická bezpečnost.

Chráníme jiný typ aktiv

Velká část společností, jejichž majetek a další hodnoty podniky komerční bezpečnosti chrání, se stává (nebo již stala) kyberneticky závislými. Sídí v inteligentních budovách, využívají počítači řízených technologií, komunikují elektronicky se svými stroji, kamiony, klienty. Řada aktiv je nyní kyberneticky napadnutelná, řada aktiv je přímo nehmotná – mají podobu jedniček a nul.

Takový klient většinou vzdělává a cvičí své klíčové zaměstnance v kybernetické bezpečnosti, mnohdy dokonce v kybernetické obraně. Stejně jako zavedl standardy pro fyzickou nebo režimovou bezpečnost – mnohdy ve spolupráci se svým dodavatelem bezpečnostních služeb – zavádí nyní standardy kybernetické bezpečnosti.

V roce 2018 nestačí pro zajištění bezpečnosti obsadit recepci, vrátníci, perimetr a přeproutat personalistům sadu metodik pro prověřování uchazečů o zaměstnání. Klientovi je třeba vysvětlit, že jeho bezpečnost je třeba řídit tam, kde jsou jeho aktiva – tedy také v jeho systémech, sítích, úložističích, čídelcích, aplikacích, v jeho tabletech a na USB flash discích.

Je bezpečný dodavatel bezpečnosti?

Stejně jako klient je dnes kyberneticky

zavázaný (často závislejší) také jeho dodavatel bezpečnostních služeb. Řada bezpečnostních agentur používá specializovaný software pro plánování a řízení strážní a recepční služby. Jenže kolik z nich má vyřešenou kybernetickou bezpečnost takového systému, včetně detekce incidentů, řízení přístupu, šifrování, bezpečnosti koncových zařízení, bezpečnosti záloh, autentifikace, řízení životního cyklu identit atd.? Kolik z nich řídí životní cyklus takového softwaru a testuje ho? Z provedených průzkumů vyplývá, že menšina. Takový systém je pak možno využít jako vektor útoku nejen na bezpečnostní firmu, ale také na jejího klienta.

Podobná zjištění vyplývají z konzultací a výzkumů u dalších bezpečnostních technologií. Slepá důvěra v technologie způsobuje, že nejsou dostatečně zabezpečeny kamerové systémy, databáze, počítače na recepcích, mobilní telefony, systémy kontroly vstupu, mailové servery, kam klient posílá pokyny, dokonce ani seznamy osob

oprávněných vstupovat do objektů.

Důsledky si můžeme velmi lehce představit. Útočník například bez problémů zařadí svou identitu do seznamu oprávněných osob a pak jí zase vymaže. Kybernetický incident může vyvolat požární poplach a evakuaci. Útočník může použít počítače bezpečnostní společnosti k útoku na jejího klienta nebo agenturu přinejmenším kompromitovat řízeným únikem dat klienta.

Specifika detekce události

Je skutečností, že většina pracovníků fyzické bezpečnosti není schopna rozpoznat kybernetický incident (snad s výjimkou události s následnou ztrátou připojení k internetu). Pokud projede zavazenu branou ve tři ráno kamion a nabourá do výrobní haly, pracovník ostrahy si toho prakticky nemůže nevšimnout. Pokud zásobník nafty hoří mocným plamenem, detekce takové události rovněž není obtížná. Kolik řadových pracovníků bezpečnosti však rozpozná kybernetický incident a je schopno na něj reagovat? Není jich mnoho. Kybernetické incidenty přitom někdy mají registrovatelné příznaky.

Může jít o drobné výpadky služby, změnu provozních parametrů, nemožnost verifikace nějakého údaje, dotaz na heslo jindy, než je obvyklé, nedostupnost služby a další. Většina těchto příznaků je v bezpečnostním provozu vyhodnocována tak, že „ten krám zase nějak blbne“.

Podceňovaná je také fáze přípravy nebo přímého provádění útoku. Z výzkumů vyplývá, že velmi málo pracovníků přímého výkonu bezpečnosti je vyškolen a trénováno v prevenci a ochraně informačních technologií. Obecná nedostatečnost v detekci kybernetických událostí na vlastní (tedy nikoliv klientové) infrastrukturu je zrádná také v tom, že kromě poskytovatele bezpečnosti ohrožuje také klienty. Většina klientů si se svou bezpečnostní společností vyměňuje soubory, seznamy, emaily s přílohami, multimédia, sdílí část sítí, umožňuje vkládání přenosných médií bezpečnostní agentury do svých zařízení, připouští fyzický přístup ke svým technologiím.

obecně informační, využívají se specifické postupy pro reakce na kybernetické incidenty.

Jedná se o velmi specifickou disciplínu, kterou není možno zvládnout bez solidního tréninku a teoretické přípravy. Kybernetické incidenty jsou často pozdě detekované, nemají jasnou příčinu, řetězí se, mají neočekávané nekybernetické dopady, obtížně se při nich zajišťují důkazy pro následné řízení s pojišťovnou nebo policií. Řada provozů navíc nemá takzvanou analogovou variantu. Stavbu domu lze bez větších obtíží chvíli řídit s tužkou a papírem, moderní logistické centrum však rozhodně nikoli.

Dodavatelé tradičních bezpečnostních služeb, přestože mají své (nekybernetické) incident response týmy, by se do řízení reakce na kybernetické incidenty neměli pouštět. Standardní tým pro reakci, například v podobě operačního střediska – SOC nebo výjezdové skupiny, není schopen bez příslušných expertů a nástrojů incident vyřešit a zajistit nebo řídit obnovu žádoucího stavu po vážném kybernetickém incidentu. V takovém případě musí bezpečnostní firma sáhnout po specializovaném subdodavateli.

Je to v lidech

Kybernetická bezpečnost je stejná jako ostatní bezpečnostní dodávky s vysokou přidanou hodnotou zejména otázkou kvalitního personálu. Odborníků na kybernetickou bezpečnost a obranu je málo a nejsou levní. Bezpečnostní agentura bez schopnosti zabezpečit kyberneticky klienta i samu sebe (nebo alespoň neohrozit) bude v horizontu několika málo let velmi obtížně získávat zakázky. Je nejvyšší čas doplnit zadání personalistům a doplnit týmy. Hrozby a rizika se mění a s nimi se musí měnit i obsah dodávek bezpečnostních služeb.

Martin Uher, Col (Ret.)

generální ředitel a předseda představenstva CyberGym Europe, a.s. – postupně vystudoval obory měřiči a automatizační technika a komunikace a pedagogika. Během své speciální elektroniky pracoval jako konstruktér elektrických přístrojů, bezpečnostní expert, analytik, manažer kybernetické bezpečnosti a diplomát. Patří mezi zakladatele European Cyber Security Excellence Center a přednáší na vysoké škole.

Bezpečnostní agentura, která nepoužívá inertní nebo smluvní speciality kybernetické bezpečnosti a nemá implementovaný ucelený systém řízení kybernetické bezpečnosti, nemůže mít dostatečné schopnosti detekovat kybernetický incident a řídit svá interní rizika. Takový dodavatel bezpečnosti se stává pro svého klienta rizikem.

Kudy z toho ven

Kybernetickou bezpečnost jako téma komplexních bezpečnostních dodávek není možno ignorovat. Řešení jsou v zásadě známá.

Vlastní kybernetickou bezpečnost je nutno plánovat a řídit. Vhodné jsou externí průmyslové a obdobné standardy. Mnoho bezpečnostních agentur již dávno implementovalo normy ISO řady 9K, 14K nebo 19K. Není úplně špatné se porozhlédnout i po dalších řadách – 22K, 27K, 31K atd. Vynikající inspiraci je český zákon o kybernetické bezpečnosti. Dříve či později k tomu své dodavate-

Vážná kybernetická bezpečnostní událost u klienta

Obdobně jako existují metodiky a postupy pro události při narušení bezpečnosti fyzické, požární nebo

FYZICKÁ BEZPEČNOST VELKÝCH NEMOCNIC

VE SVĚTLE SOUČASNÝCH BEZPEČNOSTNÍCH HROZEB

Nemocnice chápeme přirozeně jako bezpečné místo. Ovšem z pohledu aktuálních hrozeb a z nich vyplývajících rizik tomu tak není. Komplexní strategie ČR k řešení problematiky kritické infrastruktury řadí nemocnice mezi důležité prvky kritické infrastruktury. Toto zařazení vyplývá z poslání nemocnic, tj. poskytování zdravotní péče ve všech oborech a druhých této péče.

Jako východisko vidím stanovení standardů fyzické bezpečnosti nemocnic. V gesci ministerstva zdravotnictví by měly být ve spolupráci se skutečnými odborníky z bezpečnostního oboru nastaveny nejen tyto standardy, ale měla by být vypracována metodika jejich naplňování a hodnocení. Komora podniků komerční bezpečnosti je připravena aktivně se do tohoto procesu zapojit.

Jestliže se zaměřím na nemocnice krajského a republikového formátu, pak narušení nebo prolomení jejich fyzické bezpečnosti ovlivní zásadním způsobem fungování kraje a funkci státu. Selhání funkce nemocnic má s určitou časovou prodlevou za následek nedostatek disponibilních lidských zdrojů potřebných pro fungování regionu a zejména ostatních prvků státní infrastruktury.

Fyzická bezpečnost je jednou ze základních složek celkové bezpečnosti nemocnice. Chápu ji jako systém opatření, která mají zabránit nebo ztlumit narušení právem chráněných zájmů nemocnice jako takové, nemocničního a obslužného personálu, pacientů a ostatních osob, případně také jednáni nebo pokus o něj zjistit a také zajistit dodržování interního řádu a pravidel, klidné a důstojné prostředí nemocnice v souladu s platnými zákony. Jde tedy o řetěz opatření směřujících k prevenci, ke zjištění narušení fyzické bezpečnosti nebo jeho příznaků, ke včasnému a objektivnímu předání informací příslušným osobám, k provedení základních opatření ke snížení škod a ztrát, včetně zásahu proti narušiteli v mezích zákona a také k podílu na obnově bezpečnosti a jejímu zdokonalení.

Zajišťování fyzické bezpečnosti velkých nemocnic má významná specifika.

Tato specifika jsou dána nezastupitelnou funkcí nemocnic, která vyplývá z úlohy poskytování klíčové péče o zdraví. Tato péče, jak již bylo zmíněno, průřezově proniká do všech ostatních složek života státu. Plnění poslání nemocnic dle zákona č. 372/2001 Sb., však nutně předpokládá určitou otevřenost, volný přístup a pohyb osob v prostorách nemocnice vyplývající ze zákonného nároku každého na lékařskou péči. Jde o specifika, která u jiných veřejnosti přístupných míst nejsou identifikována nebo se projevují v omezené míře.

Prvním specifikem je právě zmíněná přístupnost. V areálu velkých nemocnic je rozsáhlý celodenní pohyb osob a vozidel, ať už se jedná o pacienty, návštěvníky nebo lékařský a obslužný personál. Z důvodu nároku na zajištění funkce nemocnice je regulace pohybu, míra kontroly nebo alespoň určitá filtrace

osob velmi omezená. Závažné riziko spočívá hlavně v tom, že na lékařskou péči má ze zákona nárok každý, ať se jedná o řádného občana, anebo recidivistu, psychicky narušeného člověka či teroristu.

Druhým specifikem fyzické bezpečnosti nemocnic je značné soustředění majetku a ostatních hodnot. Nejedná se pouze o budovy a přístrojové vybavení pro lékařskou péči. Činnost nemocnice je zajišťována rozsáhlou infrastrukturou vybavenou ve většině případů drahými technologiemi. Jde také o majetek dodavatelů, služeb, osobní majetek pacientů, návštěvníků a nemocničního personálu. V souhrnu se jedná o značné hodnoty přesahující jednotky miliard Kč. Např. vlastní hodnota majetku krajské nemocnice se pohybuje mezi 3 až 5 mld. Kč, u již citované FNM činí téměř 11 mld. Kč.

Třetím specifikem vychází ze skutečnosti, že v nemocnicích jsou skladovány a používány technické plyny a jiné chemikálie nezbytné pro činnost nemocnice a lékařskou péči. Některé z nich jsou ve větších koncentracích a objemech nebezpečné, a některé z nich mají charakter bojové látky, např. chlór. Je zde také soustředěno významné množství radioaktivních látek, psychofarmak, omamných látek a jedů používaných pro léčbu. V neposlední řadě je nemocnice producentem značného množství biologického a kontaminovaného odpadu. To vše je v souhrnu významným rizikem pro širší okolí a při úmyslném zneužití může být velmi

Pro určitou představu o rozsahu pohybu osob a vozidel ve velké nemocnici jsem použil orientační údaje získané spoluprací s Fakultní nemocnicí Motol (dále jen FNM):

CHARAKTERISTIKA	TYPICKÁ HODNOTA
počet zaměstnanců	přes 5 000
počet lůžek	2 189
ambulantně ošetří	více než 750 tisíc pacientů ročně
na lůžku ošetří	více než 70 tisíc pacientů ročně

Lepší představu dává přepočtená průměrná hodnota na 1 den:

CHARAKTERISTIKA	PRŮMĚRNÁ HODNOTA
počet zaměstnanců	3 500
počet ambulantně ošetřených pacientů	2 050
počet pacientů na lůžku	2 000
počet vozidel pacientů a doprovodů, která projedou vjezdovými branami	650
počet vozů ZZS, dodavatelů a služeb a zaměstnanců, kteří nepoužívají zaměstnanecké parkoviště	350–450

účinným prostředkem hromadného ohrožení života a zdraví.

Protiváhou těmto specifickým je úroveň fyzické bezpečnosti nemocnice.

Ze zkušenosti mohu objektivně konstatovat, že její reálná úroveň je velmi různá. Na potřebné a trvale udržitelné úrovni je zajištěna u těch nemocnic, kde vrcholové vedení a příslušné orgány chápou význam bezpečnosti. Bezpečnostní management nemocnice má vytvořen potřebný realizační prostor a disponuje nezbytnými prostředky. V takových nemocnicích jsou realizována příslušná interní organizační a provozní opatření, je navázána úzká spolupráce s Policií ČR, obecní policií a dalšími složkami IZS. Ostrahu zajišťuje bezpečnostní služba s fungujícím systémem řízení, kontroly a logistické podpory. Její pracovníci mají potřebnou kvalifikaci, jsou spolehliví a zdravotně způsobilí.

Na opačném konci spektra jsou nemocnice, jejichž vedení zastává názor, že omezené prostředky, které má k dispozici je třeba věnovat na jiné účely. Fyzická bezpečnost je realizována na základě desítek let starých opatření, s technologiemi, které byly vyvíjeny technikou devadesátých let. Ostrahu zajišťuje bezpečnostní služba vybraná na základě jediného kritéria, kterým je nejnižší cena.

Realita je taková, že nikdy nebude dostatek prostředků na zajištění fyzické

bezpečnosti. Zdroje budou vždy omezené. Je však třeba tyto omezené zdroje využít na maximum a efektivně.

Jestliže se vrátím k základnímu vzorci a porovnám specifika fyzické bezpečnosti velkých nemocnic s reálnou úrovní jejího zajištění, pak dostanu jednoznačný výsledek. Nemocnice je **typickým měkkým cílem**. Otázka tedy nezní, zda může či nemůže být některá z nemocnic napadena, ale kdy a v jakém rozsahu k tomu může dojít. Taková je realita současného bezpečnostního prostředí.

Příkladem může být poměrně nedávné prolomení fyzické bezpečnosti Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem. Z obecného hlediska relativně běžná majetková trestná činnost, pokus o krádež kabelů s odhadovanou škodou cca 200 tisíc Kč, však měla za následek ochromení základních funkcí nemocnice na několik dnů. Následně a doprovodné škody přesáhly milionové částky. Bylo třeba převážet pacienty do soudních nemocnic, po několika dnech nemohlo být poskytováno lékařské ošetření občanům z Ústecka a byly odloženy plánované lékařské zákroky. Nemalé prostředky si vyžádala obnova všech funkcí nemocnice a další opatření. Tato situace prokázala v celé šíři zranitelnost nemocnic a nezanedbatelné důsledky na fungování celého kraje.

Jak zajistit spolehlivější a komplexnější fyzickou bezpečnost v reakci na

mění se bezpečnostní prostředí, včetně možného teroristického útoku?

Podle mého názoru nemusíme hledat nějaká složitá či experimentální řešení. Vycházím ze skutečnosti, že při srovnatelné intenzitě útoku charakteru majetkově trestné činnosti nebo útoku psychicky labilního člověka či teroristy jsou dopady na majetek a provozuschopnost nemocnice, život a zdraví téměř stejné. Rozdíl mezi dopady majetkově trestné činnosti a teroristického nebo jiného útoku je v rovině etické, psychologické a politické. Dochází ke ztrátě důvěry občanů v bezpečnostní složky a ve schopnost příslušných orgánů zajistit bezproblémové a bezpečné fungování společnosti.

Jestliže odhlédnu od politických dopadů a přijmu tuto zjednodušenou hypotézu, pak se pohybují ve známém bezpečnostním prostředí. Stačí důsledně a efektivně realizovat obecně známá, propracovaná a fungující opatření k prevenci a k odvrácení majetkově trestné činnosti. Doplnit je o včasnou a objektivní informační kampaň, která zabráni panice a omezi negativní dopady v psychologické a politické rovině.

Na trhu je dostatečný výběr vhodných technických zabezpečovacích zařízení za akceptovatelnou cenu. Rovněž se nabízí celá řada soukromých bezpečnostních agentur, které poskytují ostrahu majetku a osob na profesionální úrovni. **Jediným kritériem výběru však nesmí být nejnižší cena, ale kvalita systému řízení a kontroly, znalost prostředí a prokazatelné výsledky v ostraze nemocnic.**

Jako východisko vidím stanovení standardů fyzické bezpečnosti nemocnic. V gesci Ministerstva zdravotnictví by měly být ve spolupráci se skutečnými odborníky z bezpečnostního oboru nastaveny nejen tyto standardy, ale měla by být vypracována metodika jejich naplňování a hodnocení. Komora podniků komerční bezpečnosti je připravena aktivně se do tohoto procesu zapojit.

Ing. Petr Hartmann

PÁTRACÍ PROSTŘEDKY

Policie a některé další subjekty, jež vyvíjejí činnost s podobným zaměřením, využívají ke své pátrací činnosti nejen „operativně pátrací prostředky“, ale i tzv. „podpůrné operativně pátrací prostředky“. Obojí jsou již řadu let přesně definovány v příslušných zákonech – přesto dochází v mnoha případech k dohadům, co kam vlastně patří a co se čím rozumí. Proto se pokusím oba výše zmíněné pojmy alespoň částečně vysvětlit.

„Operativně pátrací prostředky“ představují souhrn speciálních kriminálně-policijních opatření policijních orgánů uskutečňovaných podle trestního řádu a v souladu s dalšími právními předpisy, jejichž účelem je předcházení, odhalování a objasňování závažné trestné činnosti, jakož i pátrání po ukrývajících se pachatelích, po hledaných nezvěstných osobách a po věčných důkazech. **Cílem použití operativně pátracích prostředků je tedy opatření potřebných podkladů k zahájení trestního řízení.** Používání operativně pátracích prostředků nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečnosti důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možno použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Přitom lze práva a svobody dotčených osob omezit jen v míře nezbytně nutné. Zvukové, obrazové a jiné záznamy získané při použití operativně pátracích prostředků a způsobem odpovídajícím příslušným ustanovením trestního řádu lze použít jako důkaz.

Operativně pátrací prostředky jsou tedy speciální, trestním řádem přesně definované prvky operativně pátrací činnosti, využívané v rámci zahájeného trestního řízení. Patří mezi ně:

- předstíraný převod,
- sledování osob a věcí,
- použití agenta.

Předstíraným převodem se rozumí předstíraní koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění, včetně převodu věcí pocházející z trest-

ného činu nebo určené k jeho spáchání, jejíž držení je nepřipustné a k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení. Předstíraný převod lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce. Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení, o které je však oprávněný policista povinen bezodkladně dodatečně požádat státního zástupce. Pokud povolení do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace získané v souvislosti s převodem není oprávněn použít. O provedení předstíraného převodu sepiše oprávněný policista záznam, který doručí nejpozději do 48 hodin státnímu zástupci. Bližší podrobnosti vyžadování a provádění předstíraného převodu upravuje interní akt řízení policejního prezidenta, který je nad rámec tohoto článku, a proto zde nemůže být prezentován.

Sledováním osob a věcí se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce. Sledování, při němž má být zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo jím má být zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Nesnese-li věc odkladu a nelze-li o případy zasahování do nedotknutelnosti obydlí, do listovního ta-

jemství nebo jím má být zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze sledování zahájit i bez povolení státního zástupce. Oprávněný policista je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případně záznamy zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, není oprávněn nijak použít. Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi stanovenými ustanoveními § 55 (tj. obecná ustanovení o sepisování protokolu) a § 55a (tj. použití zvláštních prostředků při protokolaci) trestního řádu. I zde jsou podrobnosti o vyžadování a provádění sledování upraveny interním aktem řízení policejního prezidenta, který zde nemůže být prezentován.

Agentem se rozumí příslušník Policie České republiky nebo i příslušník zahraničního bezpečnostního sboru plnící úkoly uložené mu řídicím oprávněným policistou v souvislosti s trestním řízením vedeným pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. Agent vystupuje zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti, své totožnosti a příslušnosti k Policii České republiky. Podrobnosti vyžadování a použití agenta podle zvláštního právního předpisu upravuje interní akt řízení policejního prezidenta. Agentem může tedy být nejen příslušník Policie České republiky, ale i příslušník zahraničního bezpečnostního sboru plnící úkoly uložené mu řídicím oprávněným policistou v souvislosti s trestním řízením podle zákona. Příslušník zahraničního bezpečnostního sboru

může za podmínek, v rozsahu a způsobem, stanovených mezinárodní smlouvou, vykonávat na území České republiky oprávnění a povinnosti policisty. Není-li uzavřena mezinárodní smlouva a je to třeba k plnění úkolů policie, lze se souhlasem policejního prezidenta a se souhlasem příslušného orgánu cizího státu využít v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem k plnění úkolů policie příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru jako agenta, k provedení předstíraného převodu, ke sledování osob a věcí, k použití zabezpečovací techniky a k provedení služebního zákroku proti teroristům (podrobněji viz ustanovení §§ 91, 92 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.) Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je zastírání jeho totožnosti možné:

- vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,
- provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštního oprávnění, povolení či registrace,
- zastírat příslušnost k Policii České republiky.

Zákonem je přímo stanoveno, že orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky bez odkladu potřebnou součinnost při plnění těchto oprávnění.

Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce podávající návrh činný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent nepotřebuje další povolení. Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobilé ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nemá (tj. nemusí provést služební zákrok, služební úkon, popřípadě učinit jiná opatření nezbytná k provedení služebního zákroku nebo služebního úkonu, jež mu ukládá ustanovení §§ 10–13 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky).

Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pomínou-li důvody pro použití agenta, musí dát policejnímu orgánu pokyn

k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.

Agent může plnit své úkoly i na území jiného státu. O jeho vyslání do zahraničí po předchozím souhlasu příslušných orgánů státu, na jehož území má působit, a na základě povolení soudce vrchního soudu rozhoduje policejní prezident, pokud nestanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak.

Operativně pátracími prostředky nejsou:

- zpravodajské prostředky podle ustanovení § 7 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů (zpravodajská technika, krycí prostředky a krycí doklady a sledování),
- zpravodajské prostředky podle ustanovení § 11 zákona č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů,
- podpůrné operativně pátrací prostředky uvedené v §§ 72–77 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,
- podpůrné operativně pátrací prostředky uvedené v §§ 33b–33f zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

1918
100
2018

KONFERENCE JE SOUČÁSTÍ OFICIÁLNÍCH OSLAV
100 LET OD VZNIKU SAMOSTATNÉHO
ČESKOSLOVENSKEHO STÁTU

BEZPEČNÝ PROSTOR TECHNOLOGIE PREVENCE A EDUKACE LEGISLATIVA

III. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O BEC NÍCH POLICIÍ

11. - 13. 4. 2018

PRÁVNICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

HLAVNÍ ORGANIZÁTOR

SPOLUORGANIZÁTOŘI

Právnická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

moderní
obec

HLAVNÍ PODPORA

HLAVNÍ PARTNEŘI

DCom
DATA COMMUNICATIONS

PODPORA

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

natoaktual.cz

PARTNEŘI

PRODUKTOVÝ PARTNER

SeniAngel
SOS tlačítko

OMEZENÝ POČET MÍST / REGISTRACE ZAHÁJENA
www.fttech.org/konference2018

K operativně pátracím prostředkům nepatří ani využívání sledování osob a věcí či využívání krycích dokladů, nástrahové a zabezpečovací techniky a osob jednajících v jejich prospěch, které musí být starší 18 let, Úřadem pro zahraniční styky a informace a Vojskou zpravodajskou službou (viz ustanovení § 18 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění změn).

„Podpůrné operativně pátrací prostředky“ představují souhrn speciálních kriminalistických opatření policejních orgánů uskutečňovaných podle ustanovení §§ 72–77 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a v souladu s dalšími interními právními předpisy, jež je policie při předcházení trestným činům, při získávání poznatků o trestné činnosti v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby oprávněna používat. Podpůrné operativně pátrací prostředky jsou tedy speciální, zákonem o policii přesně definované prvky operativně pátrací činnosti, jež se využívají před zahájením trestního řízení. Patří mezi ně:

- informátor,
- krycí doklad,
- krycí prostředek,
- zabezpečovací technika,
- zvláštní finanční prostředky.

Informátorem se ve smyslu ustanovení § 73 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, rozumí fyzická osoba poskytující policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s policií. Informátorovi lze poskytnout za jeho činnost finanční nebo věcnou odměnu. Podrobnosti využívání a odměňování informátorů upravuje interní akt řízení, jehož publikace by byla nad rámec tohoto článku.

Krycím dokladem se ve smyslu ustanovení § 75 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, rozumí listina, popřípadě jiný dokument sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zadržování vyzrazení činnosti, krycího prostředku nebo zabezpečovací techniky, k zastírání policejní činnosti anebo k jiným podobným účelům.

Je stanoveno, že krycím dokladem nesmí být průkaz poslance nebo senátora, člena vlády, guvernéra České národní banky, člena Nejvyššího kontrolního úřadu, inspektora Úřadu pro o-

chranu osobních údajů a soudce Ústavního soudu, služební průkaz soudce a státního zástupce a doklad žijící nebo zemřelé osoby.

Je-li to vzhledem k povaze krycího dokladu nutné, je policista oprávněn v nezbytné míře zajistit vložení a vyjmutí potřebných údajů do informačních systémů vedených podle zvláštních zákonů. Tyto údaje se zvlášť neoznačují a ani se nevedou odděleně od ostatních osobních údajů, pokud policista nestanoví jinak. Správní úřady a jiné orgány veřejné správy jsou povinny provést osobních údajů, pokud policista nastanoví jinak. Správní úřady a jiné orgány veřejné správy jsou povinny provést úkony požadované policií a vydat krycí doklady. Krycí doklad opatřuje policie se souhlasem ministra vnitra, přičemž ministerstvo vnitra vede evidenci krycích dokladů.

Krycím prostředkem se ve smyslu ustanovení § 74 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, rozumí věc, včetně krycího dokladu, prostor nebo činnost sloužící k zastírání skutečné totožnosti osoby, k zabránění vyzrazení její činnosti, nebo k zastírání činnosti policie. Bližší podrobnosti k získávání a používání konspiračních prostředků upravuje speciální interní akt řízení policie, který je utajován.

Zabezpečovací technikou se ve smyslu ustanovení § 76 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo odstranění ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti. Podrobnosti vyžadování a používání zabezpečovací techniky upravuje speciální interní akt řízení policie, který je utajován, a je tedy nad rámec tohoto článku.

Zvláštními finančními prostředky se ve smyslu ustanovení § 77 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, rozumí vyčleněné finanční prostředky, které jsou používány k úhradě některých výdajů v souvislosti se získáváním poznatků o trestné činnosti, s používáním operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků podle trestního řádu a v souvislosti se zajišťováním krátkodobé ochrany osoby. Na skládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

Policista nakládající se zvláštními finančními prostředky je povinen nakládat s nimi hospodárně a v souladu s ú-

čelem, na který byly poskytnuty. Pravidla pro nakládání se zvláštními finančními prostředky stanoví na návrh policejního prezidenta ministr vnitra.

Pro podpůrné operativně pátrací prostředky je charakteristické, že se jedná o opatření splňující vymezení operativně pátrací činnosti prováděná policejními orgány ve stadiu předcházení trestné činnosti. Podpůrné operativní prostředky jsou uvedeny nejen v §§ 72–77 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ale i v ustanoveních §§ 33b–33f zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, a jsou zde vymezeny taxativně. Lze je využít při odhalování jakýchkoli trestných činů nebo v souvislosti s trestním řízením o nich. Jde-li o Policii České republiky, jedná se o obecně vymezenou působnost při předcházení trestným činům, v souvislosti s řízením o trestných činech a při plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, např. z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy uveřejněné ve sbírce zákonů pod č. 7/1995 Sb., ve věcech trestných činů uvedených v § 12 odst. 2 trestního řádu. Jde-li o celní orgány, jejich působnost se váže pouze na některé trestné činy, odpovídá tomu i úprava uvedená v ustanoveních § 8 odst. 3 písm. a/ celního zákona, z něhož vyplývá, že celní orgány, které ministr financí pověřil prováděním úkonů trestního řízení (tj. celní úřady a dále Generální ředitelství cel – 8. odbor) byly zároveň pověřeny používáním operativně pátracích prostředků v rozsahu stanoveném trestním řádem. Ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu stanoví, že policejními orgány se mimo jiné rozumějí i pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a v případech porušení předpisů daňových, jsou-li celní orgány správcem daně podle zvláštních právních předpisů.

Doc. JUDr. Miroslav NĚMEC, Ph.D.
Katedra kriminalistiky

Policejní akademie
České republiky v Praze

EVROPSKÉ HODNOTY A POHLED NA ISLÁM

V současné době, kdy je stále častěji rozebírána problematika migrace, bych se k danému tématu na těchto stránkách také rád vyjádřil. Domnívám se totiž, že islám a arabská kultura, které jsou s problematikou soudobé migrace úzce spjaty, postupně začnou či již začaly ovlivňovat život nás všech. Pronikají do evropských zemí i do ostatního světa. Znatelné menšiny vyznávající toto náboženství a kulturu můžeme již zcela běžně pozorovat v evropských zemích, jako jsou Německo, Francie, Nizozemsko, Španělsko či Velká Británie.

Co je to vlastně islám? Podívejme se nejprve trochu blíže na historii jeho vzniku. Islám je monoteistické náboženství, které založil prorok Mohamed v 7. století našeho letopočtu na arabském poloostrově, kde v té době neexistoval žádný jednotlivý systém a panoval tu chaos. Teprve islám splnil úlohu spojovacího prvku obyvatel arabského poloostrova. Výraz „islám“ znamená „podrobení se“ či „odevzdání se“ [1] a vyjadřuje absolutní odevzdanost muslimské komunity bohu Alláhovi – celým tělem i duší.

Z hlediska vnímání kultury lze od počátku dějin rozlišit ve vývoji lidstva čtyři specifické kulturní subsystémy – evropský, africký, asijský a orientální. A rozdíly mezi nimi jsou a vždy byly velmi znatelné. A jelikož je na tom Evropa z hlediska porodnosti nejhůře ze všech kontinentů, mohlo by se stát, že v následujících desítkách let evropská kultura postupně ztratí svou sílu a může být pohlcena jinou, ambicióznější. Zatím však kultura k výrazným hodnotám Evropy rozhodně patří – at už jde o architekturu (hrady, zámky apod.), výtvarné umění, hudbu, literaturu či obecně morálku lidí.

Počet muslimů dosahuje nyní odhadem až 1,6 miliardy stoupenců, což z islámu činí po křesťanství druhé největší náboženství světa. Ovšem v rámci dvou či tří desetiletí by to mohlo být dle statistik naopak.

Islám má spoustu výhod i nevýhod. Ovlivňuje prakticky všechny sféry života v arabském světě. Od školství přes kulturu až po sociální systém. Učí, že každý Mohamedův následovník se musí úplně a nastálo podvolit Alláhovi a jeho vůli. V rámci toho je hlásán naprostý fatalismus, což označuje životní postoj založený na přesvědčení, že všechno důležité je předurčeno osudem a člověk to nemůže ovlivnit – at' udělá cokoli, o výsledku rozhoduje pouze osud. Každý krok lidské bytosti je dle islámu předurčen Alláhem a vše, co se děje, je jeho dílem, což se jednoduše značně odráží v motivaci a postojích lidí k základním životním hodnotám a v absenci respektování individuality člověka v islámské společnosti. Tato skutečnost naprosto odporuje hebrejskému a křesťanskému pojetí svobodné vůle. Pro muslima je člověk pouze organici-

kou součástí vyššího celku. Základní text islámu – Korán – je považován za absolutní a neměnnou pravdu, takže v souvislosti s tím není v islámu místo nejen pro zpochybování, ale ani pro kritické myšlení jako takové.

Islám zahrnuje mnoho náboženských praktik, které musejí být vykonávány povinně. Islámská teologie formulovala pět základních povinností, tzv. pět pilířů islámu. Oněch pět pilířů islámu, tedy pět povinností, spojuje muslimy ve společenství zahrnující jak pravidla uctívání, tak islámské právo šaría, které dále vyvinulo tradici různorodých pravidel, jež se dotýkají prakticky všech aspektů života muslima i celé muslimské společnosti. Zahrnuje vše od bankovníctví přes společenskou solidaritu, pravidla boje a sebesprosazování až po postoje k životnímu prostředí. Každý muslim je příslušníkem jedné ze dvou hlavních islámských větví – sunny (kolem 85 %) a šíi (kolem 15 %). Sunnitští radikálové a extrémisté považují šíity za zrádce, či dokonce za odpadlíky od islámu. Dle nich ničí pravý islám. V Saúdské Arábii je šíitská menšina tolerována jen s nevolí.

A co džihád? Bývá označován za tzv. šestý pilíř islámu, který však nevznávají všichni muslimové. Přesto jsou skupiny, které džihád vyznávají, velice nebezpečnými pro celý zbytek světa. Džihád je termín označující náboženskou povinnost muslimů usilovat o obranu a rozšiřování islámu ve vlastním srdci i v celém světě. Je to však mnohem složitější termín, než aby ho bylo možno interpretovat pouze několika slovy a charakterizovat pouze jako účelovou výzvu ke všeobecnému boji proti bezvěreckému nepříteli. Džihád je jedním z klíčových pojmů islámské víry a právní teorie, pilíř islámského pohledu na svět. Má v podstatě několik významů, které jsou navíc vykládány islámskými právními školami různě. Základem džihádu je snaha o spravedlivou věc – „všeobecně úsilí o upevnování a šíření víry.“ [2] V tom se shodnou všechny islámské právní školy. Sporným bodem je ovšem otázka – jakým způsobem má být tato snaha prováděna.

Mezi nejrozšířenější patří výklad, že džihád je šířením víry všemi možnými prostředky, a spousta jeho stoupců je bohužel přesvědčena, že islám má být rozšiřován bojem, tzv. svatou válkou, vedenou proti všem nemuslimům. Na druhé straně bývá džihád chápán jako pomoc, pouze však pomoc a podpora pro muslimy.

Leze rozlišit čtyři druhy džihádu:

- džihád srdcem – přemáhání hříchu, projevy zbožnosti,
- džihád jazykem – podpora a šíření misijní činnosti islámu,
- džihád mečem – vedení války za obranu islámu,
- džihád rukou – pomoc potřebným, charitativní činnost.

V tomto kontextu se samozřejmě nabízí otázka, proč nepomáhají azylové ve financování migrační krize, když má být džihád pomocnou rukou potřebným, a jak bylo výše zmíněno, vždy pouze muslimům, neboť „bezvěrné psy podporovat nelze“ (takový je pohled muslimů na obyvatele Evropy).

Jak jsou tedy ohroženy evropské hodnoty? Z výše zmíněného můžeme předpokládat, že islám začne ovlivňovat život nás všech, neboť v důsledku migrace a obrovské porodnosti muslimů se stane součástí Evropy jako takové. Porodnost muslimů je oproti porodnosti Evropanů mnohem vyšší. Je tomu tak nejen v zemích, kde je islám hlavním náboženstvím či právní mocí, ale i v ze-

mích Evropy a zbytku světa, kde muslimové žijí. Podle průzkumu je třeba obecně dosahovat ve společnosti minimální porodnosti 2,1 dítěte na rodinu. Pokud je toto číslo menší, společnost pomalu vymírá. V celé EU je v současné době průměrná porodnost 1,6 dítěte na rodinu. Ve Francii je vyšší, protože je ovlivněna nejvyšší měrou porodnosti muslimské komunity v Evropské unii. V ČR je porodnost pouze kolem 1,53 a patří mezi nejnižší na světě, i když v rámci států EU představuje přibližně průměr.[3]

Demografická studie Pew research center říká, že natalita muslimů nadále poroste. Průměrná porodnost mezi muslimy je nyní celosvětově v průměru 3,1 dítěte na rodinu, zatímco v Evropě 1,6 dítěte na rodinu. Muhamad Kaddáfí v jednom ze svých projevů v roce 2006 řekl: „Nepotřebujeme teroristy ani sebevražedné útočníky. Více než 50 milionů muslimů v Evropě ji již za pár desítek let změní na muslimský kontinent. Porazíme bezvěrce dělohami našich i jejich žen.“ [4] A skutečně. Nízká porodnost v evropských zemích může mít samozřejmě dopad nejen na populační krizi, ale v konečném důsledku na krizi kulturní a společenskou, která by znamenala oslabení tradičních morálních hodnot v Evropě tvořených po desítky staletí.

V posledním desetiletí výrazně zesílila různá protislámská hnutí a iniciativy jak u nás, tak ve zbytku Evropy. Tyto iniciativy se snaží ostatní přesvědčit o islámské hrozbě a neslučitelnosti islámu s našimi, potažmo evropskými hodnotami. Tyto iniciativy však také poměrně často slouží různým populistickým a radikálně-pravicovým hnutím, která mají své vlastní utilitární motivace, která vyvádějí na antislámské negaci. Na druhé straně existují až fanatičtí multi-kulturalisté, kteří se snaží všechny přesvědčit o opaku a snaží se prosadit ještě silnější imigraci z muslimských zemí do Evropy s poukazem na to, že problém je pouze v xenofobii a strachu evropské populace.

Obě dvě skupiny stojí na opačných pólech názorového spektra a nejsou schopny vidět a chápat objektivní podstatu problému. Hrozbou je tak kromě rozšiřování islámu v Evropě a ve světě také to, že se evropská společnost může rozdělit na dva tábory, které budou vyznávat naprosto rozdílné hodnoty, a tím jednotu Evropy ještě více oslabovat. I toto je problém, který může v důsledku obrovské migrace a zvětšující-

cí se muslimské populace v Evropě nastat.

Reálnými hrozbami tedy není pouze vysoká porodnost či velká imigrace muslimů na evropské území, ale i ztráta vlastní kultury, historického bohatství, jazyka, práva a morálky, jak je známe, a ruku v ruce s tím celkový úpadek evropské společnosti.

Jaké je možné řešení? Kromě radikálního uzavření hranic by dle mého názoru spíše stálo za pokus uvažovat o změně přístupu vlády – aby podporovala pouze tzv. politiku migrace kvalifikovaných pracovníků. Cílem takového projektu schváleného už v roce 2011 je přivést do ČR kvalifikované zahraniční pracovníky schopné přispívat k rozvoji ekonomiky a s jejich rodinami je natvrdo integrovat a asimilovat do české společnosti. Rád bych ještě podotkl a zdůraznil, že se zde v žádném případě nejedná o rasovou či kulturní diskriminaci, nýbrž o opatření proti úpadku evropské kultury. Jde o celkové pojetí morálky, práva a také patriotismu nejen v Evropě, ale v celém světě, a zejména jde o historii, kulturu, jazyk a s tím také spojené důležité morální, právní a životní zásady evropských zemí coby individuálních a suverénních států.

Mgr. et Mgr. Václav Poddaný, DiS.
učitel práva a informačních technologií

HOTELOVÁ

OSTRAHA

ROZHOVOR S PROVOZNÍM ŘEDITELEM ABAS IPS MANAGEMENT S.R.O.

Jak byste hotelu vysvětlili, že je lepší řešit ochranu prostřednictvím bezpečnostní agentury než vlastními silami?

Hoteloví hosté se chtějí cítit ve svém dočasném domově bezpečně. Morální a právní odpovědností hotelu je zajistit hostům bezpečí, to znamená chránit nejen jejich život a zdraví, ale také jejich majetek proti možným hrozbám. Hotelová bezpečnostní služba chrání zájmy svých hostů, kteří se svěří do jejich péče, ale také zájmy své, tedy své dobré jméno a tím pádem také celý svůj business. A to může ovlivnit celkový knock-on efekt na cestovní ruch v Praze nebo ČR (hrozba terorismu apod.).

Výhodou zajišťování ochrany majetku a osob prostřednictvím bezpečnostní agentury je především zkušenost tohoto subjektu v řešení krizových situací a zejména také zkušenosti z oblasti prevence. Profesionální bezpečnostní agentura sleduje aktuální trendy v oblasti bezpečnosti a přizpůsobuje metodiku své práce aktuálním bezpečnostním hrozbám. Zákazníci jsou poskytovány komplexní služby, nemusí se tedy zabývat výcvikem, školením a vstrojováním personálu a dalšími aspekty, se kterými by se potýkal v případě zajišťování bezpečnosti vlastními silami. Velmi důležitá je také možnost zastupitelnosti pracovníků nebo jejich navýšení v případě potřeby, případně poskytnutí dalších služeb na vyžádání (převoz peněz, ozbrojený doprovod, výjezdová skupina atd.).

Jaké služby v rámci spolupráce hotelům nabízíte?

Služby nabízíme každému zákazníkovi na míru. V případě, že nemá konkrétní představu či zpracovaný bezpečnostní koncept, naši odborníci provedou bezpečnostní audit, jehož výstupem bude bezpečnostní projekt. Spolu se zákazníkem si vydefinujeme, co a koho je nutno chránit (In house hosty, návštěvníky, denní hosty, zaměstnance hotelu, zájmy majitele hotelu) a před čím, tedy rizika (terorismus, ú-

nos, vloupání organizovanou skupinou, příležitostná loupež, přepadení/napadení, krádeže zavazadel, podvod, vniknutí do hostova soukromí – místními narušiteli, médii a tiskem, zájmovými skupinami, vydírání personálu hotelu a mnoho dalších).

Co patří do takového „standardního“ balíčku?

Ochrana hostů před zmíněnými riziky pomocí detektivní služby, pořadatelské služby, recepční služby, převozy hotovosti a cenin, monitoring svěřených prostor, zásahová a pořádková služba, pochůzková služba včetně požárních hlídek, správa parkoviště, výběr poplatků a smluvních sankcí, pravidelný reporting odpovědným osobám.

Jaké služby nabízíte jako „nadstandardní“?

Nadstandardní službou je nejčastěji bodyguarding, tedy doprovody VIP osob včetně poskytnutí reprezentativního vozidla s řidičem, nadstandardní jazyková vybavenost recepčních a další specifické služby na vyžádání. Můžeme sem zahrnout také ochranu a kontrolu zpracování dat (zejména osobních údajů) v souladu s předpisy ÚOOÚ a novým evropským nařízením GDPR. K nadstandardním službám patří také tvorba provozní dokumentace a nastavení procesů, jako jsou provozní řád hotelu, režimová opatření, dokumentace požární ochrany, havarijní plány atd. V reakci na aktuální bezpečnostní hrozby nabízíme také školení zaměstnanců hotelu na situace při útoku aktivního střelce či při identifikaci nástražného výbušného systému. Jelikož jsme atraktivní turistickou destinací s návštěvníky z celého světa, nabízíme také kurz ověřování pravosti bankovek a rozpoznávání padělků.

Jaké služby volí vaši klienti nejčastěji?

Nejčastěji žádají služby detektivní, protože ty představují jakousi univer-

zální službu, která zahrnuje celkovou prevenci i případnou represi v jednom. Druhou nejčastěji požadovanou službou je fyzická ostraha spojená s patrolovací (pochůzkovou) činností, jelikož ta v podstatě plní roli viditelné odrazující prevence. V případě potřeby je možno tyto služby kombinovat.

Jak se v posledních letech změnila práce bezpečnostních agentur? Jak jsou aktuálně k dispozici trendy?

V poslední době je asi největší problém s nedostatkem kvalitních pracovníků ve všech segmentech. Tento stav generuje množství problémů, především v oblasti zaměstnanecské kriminality. Setkali jsme se s rozkrádáním všeho druhu – maso, alkohol, přístroje i jiné vybavení.

V dřívějších dobách se v některých typech hotelů objevovala velmi četně kriminalita mladistvých hostů, kteří v opilstosti ničili zařízení hotelu. Toto však již v posledních letech není problémem číslo jedna.

Trendem poslední doby je i ochrana tzv. měkkých cílů. Jde především o prostory s vysokou koncentrací osob, které je obtížné chránit. Důvodem je pochopitelně vyšší nárůst terorismu v západní Evropě. I proto se v oblasti školení zaměstnanců zaměřujeme také na tuto problematiku, protože těmto typům útoků nelze dost dobře účinně předcházet. Vyškolením personálu je však možné následky teroristického útoku minimalizovat, neméně důležitá je rovněž koordinace činnosti zaměstnanců po takovém útoku.

Můžete prosím popsat, jaká je náplň práce pracovníka bezpečnostní agentury v terénu, v kanceláři apod. – jak to vypadá v praxi?

Toto se samozřejmě odvíjí od konkrétní pozice a konkrétního objektu. Pokud se budeme bavit o fyzické ostraze, pak základním obvyklým úkolem pracovníka bezpečnostní služby je kontrola veškerých svěřených prostor, obsluha

bezpečnostních systémů a jejich vyhodnocování, v mimopracovní době většinou zastává i funkci člena preventivní požární hlídky a pochůzkovou činností monitoruje nejen případnou přítomnost nežádoucích osob, ale také se zaměřuje na případné technologické havárie v objektu. Často jsou na strážného v mimopracovní době přenášeny i povinnosti, které jinak zajišťují zaměstnanci klienta.

Výše jste se zmínil o tom, že si klienti žádají služby detektivů. Co je vlastně konkrétní náplň práce hotelových detektivů? A poskytujete tuto službu také?

Ano poskytujeme tuto službu. Hotelový detektiv je vlastně preventivistou v pravém slova smyslu. Zabývá se vyhledáváním možných problémů a upozorňováním na ně, případně jim přímo předchází nebo je následně řeší. Zejména se zaměřuje na ztráty majetku hostů nebo majetku hotelu. Monitoruje veškeré podezřelé nebo abnormální chování. Reaguje na přítomnost nežádoucích osob, jako jsou prostitutky, osoby pod vlivem alkoholu nebo omamných látek atd. K monitoringu využívá moderní kamerové a detekční systémy, ale také metodu klasického pozorování.

Bezpečnostní opatření musí jít s trendem vývoje metod pachatelů trestné činnosti. Například dnes mohou prostřednictvím informací na internetu (o struktuře hotelu, o poptávaných místech, o návštěvě VIP osob, o připravovaných eventech apod.) dobře organizované zločinecké skupiny infiltrovat do hotelu spolupracující osoby, stahovat informace z úložišť dat, rozkrádat majetek nebo přes Google Earth naplánavat únikové cesty po spáchání trestného činu.

Z těchto důvodů provádíme prescreening a prescoring potenciálních zaměstnanců a spolupracujících firem.

Co všechno může hotelový detektiv dělat, jaké má pravomoci?

Hotelový detektiv, resp. každý bezpečnostní pracovník v České republice, má stejné pravomoci jako každý běžný

občan. Musí se řídit interní směrnici a samozřejmě zákony České republiky. Ale jeho výhodou jsou zkušenosti v prostředí a jeho povědomí, jak využít právních a sociálních znalostí k tomu, aby dokázal vyřešit inkriminovanou situaci. Vzhledem k náplni práce je hotelový detektiv školen i v dalších dovednostech, jako jsou zásady krizové komunikace, poskytování první pomoci, sebeobrana a další.

ABAS IPS Management

SEMINÁŘ K PROBLEMATICE

Dne 7. března 2018 uspořádala Komora podniků komerční bezpečnosti ČR pro členské firmy seminář k tématu General Data Protection Regulation (GDPR), jehož obsahem byly základní informace o novém nařízení Evropského parlamentu a Evropské rady a jeho dopadu do oblasti ochrany osobních údajů, se zaměřením zejména na podniku poskytující služby ostrahy majetku a osob. Seminář vedl a přednášel JUDr. Jiří Navrátil – advokát a zapsaný mediátor a také člen rozkladové komise Úřadu pro ochranu osobních údajů.

JUDr. Navrátil se dlouhodobě zajímá o problematiku ochrany osobních údajů a v tomto oboru je považován za jednoho z předních expertů. Je autorem publikace „GDPR pro praxi“, kterou letos vydalo nakladatelství Aleš Čeněk. Jelikož se blíží termín účinnosti obecného nařízení o ochraně osobních údajů, které představuje nový právní rámec ochrany osobních údajů v evropském prostoru a s tím nové povinnosti pro všechny firmy a instituce, požádalo prezidium tohoto odborníka o realizaci semináře, který by byl krátkým exkurzem do této problematiky a poskytl by zástupcům členských firem základní informace o jejich nových povinnostech a zavedení procesů v oblasti ochrany údajů a dat. Že toto nové nařízení trápí mnoho společností, dokázala enormně vysoká účast zástupců z řad členských firem KPKB ČR.

JUDr. Jiří Navrátil
– advokát a zapsaný mediátor

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

V úvodu semináře seznámil přednášející všechny zúčastněné se základním právním rámcem této úpravy, včetně odkazů na související zákony v České republice a odkazů na několik dalších nařízení, směrnic a doporučení EU. Upozornil na aktuální českou i evropskou legislativu a připravované změny a jejich dopad na činnost podnikatelských subjektů. V prezentaci nechyběly základní definice pojmů a jejich výklady, ale zazněly i rozbor judikátů.

Velkou pozornost věnoval přednášející nově povinnosti vypracovat posouzení dopadu činnosti podnikatelských subjektů na ochranu osobních údajů. Tuto povinnost mají subjekty, pokud je pravděpodobné, že určitý druh zpracování, zejména při využití nových technologií, bude s přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování mít za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob. Dále se tato povinnost týká subjektů, pokud provádějí

Kromě řady povinností při správě osobních údajů mají zpracovatelé také povinnost tyto údaje zabezpečit. Součástí posouzení dopadu činnosti na ochranu osobních údajů musí být systematický popis zamýšleného zpracování, posouzení rizik, provedení testu proporcionality atd. V posouzení dopadu musí být také jasně definována přijatá bezpečnostní opatření a záruky k ochraně osobních údajů (zde je nutná spolupráce s pověřencem a specializovaným podnikem na ochranu majetku a dat). Je nutno zajistit organizační a odborné opatření z hlediska IT bezpečnosti a obecné bezpečnosti.

Další blok přednášky byl věnován funkci pověřence osobních údajů (DPO – Data Protection Officer). Jedná se o osobu s odbornými znalostmi v oblasti právních předpisů a postupů týkajících se ochrany údajů v konkrétním podnikovém či jiném prostředí, jež pro správcе nebo zpracovatele zajišťuje soulad s nařízením, případně dalšími předpisy

působnost Úřadu pro ochranu osobních údajů. Ten provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem, přijímá podněty a stížnosti, projednává správní delikty, uděluje pokuty, zajišťuje plnění povinností plynoucích z mezinárodních předpisů a spoluprací s obdobnými úřady jiných států, poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů.

Velmi zajímavou částí přednášky bylo téma ochrany osobních údajů v pracovních vztazích, tj. údajů na vstupních dotaznících uchazečů o zaměstnání, pracovních smlouvách, ale i problematika pravidel monitorování pracovišť atd. Závěr přednášky byl věnován kamerovým systémům, pravidlům jejich provozování a povinnostem vůči ÚOOÚ.

Po přednášce JUDr. Navrátil zopakoval zásady zpracování osobních údajů a odpovídal na dotazy účastníků semináře.

Bc. Petr Žák
člen redakční rady KPKB ČR

GDPR

O přednášku na téma GDPR byl enormní zájem.

v oblasti ochrany osobních údajů a obvykle i jedná s ÚOOÚ (Úřad pro ochranu osobních údajů). Povinné musí pověřence jmenovat všechny orgány veřejné moci a veškeré subjekty, osoby, pokud jejich hlavní činností jako správce nebo zpracovatele spočívají v operacích zpracování, jež kvůli své povaze, svému rozsahu nebo svým účelům vyžadují rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů, nebo osoby, pokud jejich hlavní činností jako správce nebo zpracovatele spočívají v rozsáhlém zpracování zvláštních kategorií údajů a osobních údajů, týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů uvedených v čl. 10 GDPR, a další subjekty, které v rámci své hlavní činnosti systematicky a rozsáhle monitorují jednotlivce.

V další části přednášky byla vysvětlena

JUDr. Navrátil představil publikaci „GDPR pro praxi“, která popisuje problematiku implementace GDPR do společnosti.

JAK POSTUPOVAT PŘI NÁLEZU NÁSTRAŽNÉHO VÝBUŠNÉHO SYSTÉMU?

Nacházíme se v době, kdy dochází velice často k páchání trestné činnosti za použití výbušnin či výbušných předmětů. Hegemonem současné doby je problematika terorismu, kdy dochází zcela nepředvídatelně k útokům na blíže neadresné skupiny osob s cílem vyvolat strach a paniku za účelem dosažení určitých, většinou politických cílů.

Teroristický útok je naším trestním zákonem č. 40/2009 Sb. velice přesně vymezen v § 311. Počet teroristických útoků v posledním období narůstá a v důsledku globalizace světa se s projevy terorismu setkáváme v různých destinacích světa, přičemž je pro naši zemi velmi alarmující skutečnost, že k teroristickým útokům dochází již velice blízko našeho území – stačí si připomenout teroristické útoky islámských teroristů v Německu a Francii.

Ačkoliv se území České republiky v současné době nenachází v aktivním zájmu teroristických organizací a nedochází zde k teroristickým útokům, neznamená to, že máme stoprocentní jistotu, že k teroristickému útoku na našem území nikdy nedojde. Proto je nutné, aby se na tuto situaci připravovaly jak státní bezpečnostní složky, tak i civilní bezpečnostní služby, kterých se tato situace může pochopitelně rovněž bezprostředně dotknout. I když totiž na území ČR zatím k žádnému teroristickému útoku nedošlo, jsou zde páchány trestné činy za využití výbušnin, které jsou zahrnovány do kategorie kriminálních trestných činů.

Takových trestných činů je na území ČR každoročně pácháno několik, zejména formou uložení nástražného výbušného systému (dále jen NVS) na pachatelé předem vytipované místo, přičemž je zcela logické, že s touto formou zneužívání výbušnin pro páchání trestné činnosti se mohou setkat i zaměstnanci civilních bezpečnostních agentur, kteří vykonávají ostrahu v zájmových objektech. Zde však narážíme na celou řadu problémů, mezi nimiž se jako hlavní jeví skutečnost, že i přes téměř 30letou praxi využívání zaměstnanců civilních bezpečnostních služeb v tom-

to směru nebyl dosud přijat zákon, který by jejich činnost reguloval. Přitom bychom se mohli poučit od sousedních států, zejména nám blízkých – např. v podmínkách Slovenské republiky byl přijat zákon č. 473/2005 Z. z., Zákon o poskytování služeb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti).

Z výše uvedeného vyplývá poněkud „úsměvná“ skutečnost, že zaměstnanec bezpečnostní agentury, který má na místě svého zaměstnání určitou zodpovědnost za svěřený úsek, disponuje „pouze“ stejnými právy jako řadový občan, a to možností zásahu pouze v souladu s §28 – krajní nouze, a §29 – nutná obrana zákonem č. 40/2012 Sb., trestní zákon, a dále pak za využití institutu svépomoci v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákon. Jsem přesvědčen, že v dalším období bude nutno tuto legislativní nouzi vyřešit, což by měla být práce našich poslanců, ale do té doby je třeba vycházet ze statu quo a důsledně na možnost setkání s nástražným výbušným systémem zaměstnance bezpečnostních agentur připravit a formou školení a nácviků v nich vybudovat žádoucí reflexi a návyky.

Přípravu zaměstnanců bezpečnostních agentur na jejich činnost v souvislosti s nástražnými výbušnými systémy je možno rozdělit do dvou etap:

- 1) Soustředit se na preventivní činnost zaměstnanců bezpečnostních agentur při vyhledávání NVS, seznámit je s charakteristickými znaky NVS, naučit je dokonale znát chráněný objekt a vytipovaná místa, kde by NVS mohl být uložen.
- 2) Zaměřit se přímo na postup při vlast-

ním nálezu NVS zaměstnancem bezpečnostní agentury, kdy je nutno využít správné návyky vedoucí k zabránění škod na životech a zdraví občanů.

Při přípravě zaměstnanců bezpečnostních agentur na řešení situace po nálezu NVS je nutno věnovat pozornost zejména dodržování základních zásad:

- a) zaměstnanec bezpečnostní agentury (ZBA) v žádném případě s nástražným výbušným systémem nemanipuluje,
- b) ZBA v žádném případě nezjišťuje, zda se jedná o atrapu či „živý“ NVS,
- c) ZBA o nálezu NVS okamžitě informuje Policii České republiky,
- d) ZBA provede v souladu s vypracovanými směrnici uzávěr prostoru, kde byl NVS nalezen,
- e) ZBA v souladu s vypracovaným plánem evakuace vyklidí ohrožený prostor,
- f) ZBA poskytuje součinnost jednotkám IZS.

Problematika přípravy zaměstnanců bezpečnostních agentur pro případ nálezu nástražného výbušného systému je velice obsáhlá a složitá a zahrnuje v sobě celou řadu úkonů a činností. Vzhledem k absenci legislativní úpravy jejich činnosti a vzhledem ke složitosti této problematiky je zapotřebí zaměstnance bezpečnostních agentur na tuto situaci velice důsledně a profesionálně připravovat a předejít touto kvalitní přípravou různým excesům a vybočením, jež v konečném důsledku mohou vést k ohrožení životů a zdraví občanů nebo k ohrožení životů a zdraví samotných zaměstnanců bezpečnostních agentur. Je třeba mít na paměti, že zaměstnanci civilních bezpečnostních agentur zaujímají důležité místo v systému bezpečnosti, a proto jejich přípravu pro řešení různých, mnohdy velice psychicky zátěžových situací nelze v žádném případě podceňovat.

Kazuistika

Dne 2. září 2011 uložil v době mezi 11.00 a 11.28 hodin neznámý pachatel před obchodním domem IKEA na adrese Praha 5, Skandinávská 1, nástražný výbušný systém v igelitové tašce do odpadkového koše. Uložení NVS zjistil pracovník civilní bezpečnostní agentury, který igelitovou tašku z odpadkového koše vytáhl a přenesl ji do cca 100 m vzdáleného odpadního kontejneru. Pyrotechnici Policie České republiky po příjezdu na místo zjistili, že se jedná o funkční nástražný výbušný systém, k jehož iniciaci byl použit časový segment – jednalo se tedy o časový nástražný výbušný systém. Pyrotechnici Policie ČR nástražný výbušný systém na místě zneškodnili rozebráním na jednotlivé segmenty, které následně převzeli na odborné pracoviště ke znaleckému zkoumání. V průběhu dalšího šetření orgánů Policie ČR bylo zjištěno, že se jedná o organizovanou skupinu pachatelů, která provedla identické útoky na obchodní řetězec IKEA i v několika dalších evropských zemích.

Zaměstnanec bezpečnostní agentury porušil v daném případě všechna základní pravidla pro postup ZBA při

nálezu NVS. Svoji činností vystavil nebezpečí ohrožení života a zdraví jak sebe, tak zákazníky, kteří se v inkriminované dobu pohybovali v blízkosti trasy, kterou NVS přenášel. Uložení NVS do odpadkového kontejneru navíc značně zkomplikoval činnost pyrotechnikům PČR, kteří museli NVS nejdříve z odpadkového kontejneru vyjmout a až po jeho vyjmutí mohli začít pracovat na jeho likvidaci.

Z výše uvedeného příkladu je zřejmé, že přípravě a proškolení zaměstnanců bezpečnostních agentur je nutno věnovat pozornost a dosáhnout takové úrovně jejich připravenosti, aby jejich činnost v podobných zátěžových situacích byla na profesionální úrovni a aby se vyvarovali banálních chyb, které v konečném důsledku ohrožují životy a zdraví nejen zaměstnanců bezpečnostních agentur, ale i ostatních civilních osob, na jejichž bezpečnost mají v konečném důsledku zaměstnanci bezpečnostních agentur dohlížet.

JUDr. Karel Koubík
bezpečnostní poradce a soudní znalec

Na fotografii je žlutě označen červený odpadkový koš, kam neznámý pachatel výše uvedený nástražný výbušný systém uložil a červená šipka označuje směr, kterým zaměstnanec civilní bezpečnostní agentury nalezený NVS přenášel.

MÍSTO BEZPEČNOSTNÍHO KONZULTANTA V RÁMCI SPOLUPRÁCE S PRIVÁTNÍMI BEZPEČNOSTNÍMI SUBJEKTY

Jednou z takových specializací je bezpečnostní poradenství, které je postupně stále více vnímáno jako plnohodnotný, samostatný a v mnoha ohledech nezastupitelný obor komerčních bezpečnostních služeb. Tento specializační proces není uzavřen. Proto poradenské služby poskytují nejen specializované poradenské subjekty, ale podílejí se na něm také podniky komerční bezpečnosti. Těžiště jejich hlavního předmětu podnikání však spočívá v ostatních oborech komerční bezpečnosti. Pravda, je obtížné striktně vymezit rozhraní, co je samotné bezpečnostní poradenství a co tvoří integrální součást ostatních oborů komerční bezpečnosti. Trh však stále zřetelněji toto rozhraní vnímá. Vymezuje ho v rovině předmětu poptávky, v rámci kterého je volba specializovaného poradenského subjektu víceméně jednoznačná. Proto polemizovat o tom, zda bezpečnostní poradenství patří do rodiny podniků komerční bezpečnosti, či nikoli, už není na pořadu dne. Na pořadu dne je otázka hledání modelů efektivní spolupráce.

Dospět k ní nebude snadné. V rámci podniků komerční bezpečnosti přetrvává vůči poradenským firmám a poradcům stále určitá nevrzovitost. Ta se nezakládá na zpochybňování odbornosti, ale na nezdravě pojmávané vzájemné konkurenci a iracionální

široký. Od nabídkových řízení až po řešení otázek optimalizace poskytovaných služeb.

Přitom se všichni, kdo v komerční bezpečnosti působíme, shodneme na tom, že základním předpokladem rozvoje poskytovaných služeb je zkvalitňování bezpečnostního know-how. To dnes už zpochybňuje jen těch několik málo subjektů, které se orientují výhradně na rychlý zisk. Ty už mezi námi prakticky nepatří a je jen otázkou přijetí

Většina podniků komerční bezpečnosti proto zaměstnává několik specialistů, zaměřených například na posuzování rizik, projekci systému poskytovaných služeb, organizaci součinnosti s externími bezpečnostními subjekty (především složkami IZS) a dalšími otázkami. Jedná se tedy v podstatě o „in-house bezpečnostní poradenství“.

Neúspěšnost logiky pravidel řízení nákladů na management však nedovolí, aby byla tato specializace plně rozvinuta. Většina podniků komerční bezpečnosti si může dovolit jen striktně

je zdánlivě jednoduchá. Postihovat bezpečnostní problematiku v celé její komplexnosti. Poskytovat kvalifikovaná doporučení v celé šíři možných synergií bezpečnostních specializací. Ekonomická logika jejich podnikání jim umožňuje mít k dispozici dostatečný počet specialistů a zajistit jejich průběžné vzdělávání. Tedy to, co je standardnímu podniku komerční bezpečnosti jen stěží dostupné.

Bezpečnostní poradenství je schopno příznivě ovlivnit vývoj smluvního vztahu s klientem a to i na relativně omezené ploše, dané konkrétní smlouvou o poskytování komerčních bezpečnostních služeb – a sice:

- dodat mu rozměr dlouhodobější perspektivy,
 - překročit dimenzi okamžité potřeby a operativní reakce na ni,
 - dodat vztahu mezi bezpečnostním managementem zákazníka a podnikem komerční bezpečnosti jako poskytovatele služby (fyzické ostrahy, technického zabezpečení, logistiky finanční hotovosti, či jejich individuálně definovaného mixu) systémovost, komplexnost a minimálně střednědobé směřování k systematickému zvyšování požadované úrovně bezpečnosti a kvality,
 - přispět ke zvýšení odolnosti smluvního vztahu vůči destabilizujícím vlivům haló efektů každodenních událostí.
- Stěžejním předpokladem toho je vypracování minimálně střednědobé bezpečnostní strategie či koncepce jako jednoho ze základních produktů poradenské činnosti (viz schéma níže*).

Bezpečnostní strategie či koncepce je založena na profesionální analýze rizik, identifikaci bezpečnostních priorit a z jejich vývoji v čase. Jen na základě toho je možno dospět ke komplexnímu

zřítat. Představují pádné důvody pro hledání efektivní spolupráce s kvalitní bezpečnostní poradenskou firmou. A to ve všech fázích vývoje obchodního případu. Od nabídkového řízení (zvláště účasti ve výběrovém řízení, konaném v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek) přes optimalizaci řídicích mechanismů, výcvik specialistů až po rozvíjení vztahů se zákazníkem.

Kvalitní koncepce může navíc usnadnit přístup k dotacím. Aktuálně se jedná například o možnost dotační podpory ochrany měkkých cílů.

Samostatným tématem je problematika využití specializovaných poradenských služeb pro potřeby interního rozvoje podniku komerční bezpečnosti. Sem nepochybně patří různé analýzy dopadů nových právních a odborných norem na poskytování služeb. Aktuálně například analýza dopadu Nařízení EP A Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) – dále jen GDPR.

GDPR silně ovlivní praxi podniků komerční bezpečnosti. A to jak z hlediska jejich vnitřních procesů, tak zejména v některých oblastech poskytovaných služeb. Zvláště o oblasti využití systémů technické ochrany, zpracovávajících osobní údaje, ale i zaužívaných postupů různých evidencí, pořizovaných zpravidla na perimetru chráněných objektů (vstupy, vjezdy). Zvláště silně budou dopady na výkon služeb ve veřejně přístupných objektech a prostorech. V této souvislosti se nabízí

Zatím zcela výjimečné je využívání služeb bezpečnostního poradenství na poli interních procesů přímého řízení výkonu služby. Od poradenské podpory tvorby interních řídicích dokumentů přes specializovaný výcvik až po outsourcing určitých forem kontroly kvality. Sem patří zejména nezávislá kontrola kvality, formou například penetračních testů fyzické ochrany (ostrahy a technického zabezpečení). Nesmíme zapomenout ani na význam znalecké činnosti, která může usnadnit mediaci řešení sporných otázek.

Prostor pro spolupráci se specializovanou poradenskou firmou je tedy velmi široký. Jeho využití je subjektivně podmíněno přehodnocením zaužívaných manažerských postupů. Na druhé straně je nezbytné zohlednit řadu objektivních předpokladů, kam bezesporu patří nalezení mechanismů ochrany důležitých oprávněných zájmů, sdílených informací na prvním místě.

Cesta k tomu nebude přímočará. Důležité však je udělat první krok. Ten je možno učinit právě nyní v diskusi o vymezení oborů komerční bezpečnosti, podmínek jejich provozování a zejména vyloučení souběhu služeb pro jednoho klienta. Vybízí nás k tomu i příprava znění zákona o soukromých bezpečnostních činnostech. Legislativní proces kolem této právní normy aktuálně vchází do nového kola (kolikátého už?), a bylo by ke škodě všech zainteresovaných subjektů, kdyby opět ožily lobbiistické aktivity narušující poměrně obtížně vybudované základy názorového konsensu v této oblasti.

PhDr. Zdeněk Hais

BEZPEČNOST

honbě za velikostí tržního podílu a zisku. Iracionální proto, že je často obojímu na překážku.

Ke spolupráci mezi poradenskou firmou a poskytovatelem služeb v oborech fyzické ostrahy, technického zabezpečení či logistiky finanční hotovosti dochází bohužel zřídka. Přitom prostor pro ni existuje. A je

specializované právní normy, regulující soukromé bezpečnostní činnosti, kdy budou přinuceny z trhu odejít, protože ho nepřipustným způsobem deformují. Většinou se také shodneme na tom, že zajištění rozvoje bezpečnostního know-how, respektujícího současné požadavky, nelze očekávat od operativního managementu. Jeho role je jiná a zpravidla natolik vyčerpávající, že mu k tomu nezbyvají síly.

omezený počet takových specialistů a musí také omezovat náklady na jejich odbornou přípravu. To činí z tohoto „in-house bezpečnostního poradenství“ záležitost omezeného dopadu na rozvoj firmy, navíc ekonomicky ztrátovou.

V čem je tedy síla společnosti specializující se na bezpečnostní poradenství? V čem mohou být ostatním podnikům komerční bezpečnosti cennými spoluhráči na trhu? Odpověď

pojetí bezpečnostního systému a programu jeho postupného zkvalitňování, včetně projekce předpokládaných nákladů a jejich rozvržení do minimálně střednědobého časového období. Uplatnění tohoto postupu umožňuje poskytovateli služeb plánovat potřeby lidských sil, bezpečnostních technologií a změn v jednotlivých etapách vývoje smluvního vztahu, včetně předvídatelnosti změn v systému řízení zakázky. To vše představuje nepopíratelné konkurenční výhody. Žádný podnik komerční bezpečnosti by se jich neměl

možnost outsourcingu pověřence pro ochranu osobních údajů, včetně využití jeho metodické podpory ze strany specializovaného subjektu.

Nejinak je tomu v oblasti zapojení podniků komerční bezpečnosti do ochrany tzv. měkkých cílů a objektů kritické infrastruktury. I zde je kvalita projektové přípravy výkonu služby limitujícím faktorem úspěchu. Mimo jiné to managementu podniku komerční bezpečnosti poskytuje vyšší míru jistoty z pohledu trestní odpovědnosti právnických osob.

*schéma

STANDARDS VERSUS ZVYKLOSTI Z OBLASTI TECHNICKÉ BEZPEČNOSTI

Nejen při pohledu do kalendáře je možné zjistit, že devadesátá léta jsou už nenávratně pryč. Většina z firem, které těží ze své historie v oblasti tzv. komerční bezpečnosti, již překročila jubileum 25 let činnosti. I nadále, a to nejen za zvyku, zakládají své podnikání na znalosti legislativy a uvědomují si tak význam ČSN pro své podnikání.

Přibližně před deseti lety jsme byli nuceni s respektem přivítat přechod od zastaralého, ale ryze českého pojmu EZS k novému PZTS. Co že to vlastně PZTS je? Pod touto zkratkou se v normách řady ČSN EN 50131 skrývá pojem „Poplachový zabezpečovací tísňový systém“ – klíčový prvek určený k ochraně majetku a osob. Že vám to nic neříká? Není se co divit, na zřetel ho totiž ani do dnešního dne nevezala podstatná část odborné veřejnosti...

Nejen na první pohled se může zdát, že se vlastně nic neděje. Někdo by mohl i jízlivě poznamenat: „Jedna bezvýznamná zkratka v upadajícím oboru zralém na zapomnění – no a co?“ Ve specializovaných oborech podnikání, a těmi koncesované živnosti (kam patří i Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob) nadále jsou, však o drobnosti stále ještě jde. Ba co víc, tolik potřebná odbornost je zde na znalostech detailů přímo postavena.

Popsat svůj osobní pohled na stav trhu v oblasti poplachových systémů jsem se chystal již delší dobu, ale ta „poslední kapka“ přišla až koncem loňského roku, kdy mne v jedné odborné publikaci, v odstavci popisujícím význam tzv. přehledu notifikovaných firem nabízejících prokazatelně kvalitní dodávky montáže odpovídající standardům dobré praxe v oblasti poplachových zabezpečovacích a tísňových systémů zaujala nová oborová zkratka. Dle znění v publikaci jde o tzv. „alarms“. Nebude tedy na škodu podívat se během letošního roku, prostřednictvím několika příspěvků, na zaběhlé standardy versus oborové zvyklosti z pohledu reálné praxe.

EZS a další

Pro začátek si připomeňme něco málo z historie. Když u příležitosti prvního výročí od zrušení původní normy ČSN

EN 50131-1:1999, její význam byl ještě z části ovlivněn zvyklostmi první oborové normy ČSN 33 4590 (vydána roku 1986, ukončení platnosti 2002), vyšel v tisku článek s názvem „Konec EZS v Čechách“, strhla se vlna kritiky. Převážná většina kritiků z řad odborné veřejnosti považovala článek za bulvární – z čehož vyplývalo, že znalost obsahu souvisejících norem jim byla naprosto cizí.

Jak je tomu dnes, po několika dalších letech? Vše je při starém – rozhodla neviditelná ruka trhu. Se zkratkou EZS se v prostředí internetu i nadále setkáváme jako s klíčovým pojmem nejen pro vyhledávání firem pohybujících se v oblasti Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. Přehled údajů získaných s použitím univerzálních vyhledávačů (uvedené počty jsou platné pro časový úsek vyhledávání pod 0,5 vteřiny) jsou následující:

hledaný termín / formulace	počet nalezených výsledků
EZS	3.000.000
PZTS	772.000
zabezpečovací systém	294.000
elektrický zabezpečovací systém	246.000
tísňový systém	199.000
poplachový systém	188.000
elektronická zabezpečovací signalizace	142.000
elektrická zabezpečovací signalizace	66.600
poplachový zabezpečovací systém	43.600
poplachový zabezpečovací a tísňový systém	21.600
zabezpečovačka	17.600
I&HAS	3.950

Tedy EZS versus zbytek světa vychází v poměru 3:2. To ani tak nepřekvapuje, internet je určen pro laickou veřejnost a firmy i vyhledávače se tomu „jen“ přizpůsobily. Kde standardní používání zkratky EZS stále překvapuje, je však převážná část státní správy, některé pojišťovny, ale také oborová společenstva a odborné školy. V takovýchto případech se už nejedná o nezávislou neznalost aneb důsledkem slabomyslnosti¹ či nemožnosti, respektive nedostatku možnosti dostat se k potřebným informacím.

Většina z těch, kteří v posledních letech vstoupili do oboru zabývajícího se ochranou majetku a osob (dle aktuálního vládního návrhu tzv. technická služba²) se tržně orientuje jen a pouze na kamerové systémy – tedy spíše na dodávky kamer jako ryze konzumního, chcete-li spotřebitelského produktu. Trh si je žádá – má je tedy mít. Prioritou je zde

požadavek na co nejvyšší počet megapixelů v kombinaci s co nejnižší nabídkovou cenou. Stačí se naučit několik základních frází založených na využití podprahových vzkazů typu „Full HD“, „Onvif kompatibilní“, „Inteligentní videoanalýza“, „GDPR ready“ apod. a obchod s virtuální bezpečností jen vzkvátá.

- Ano, kamery hýbou trhem. Jsou, jak se říká, „in“, ale trochu se přitom bohužel zapomíná na fakt, že základy tohoto oboru spočívají stále ještě v něčem jiném – v klasických poplachových systémech, kterými jsou: poplachový zabezpečovací a tísňový systém; kombinovaný systém určený k detekci poplachu, vniknutí a tísňového poplachu, systém kontroly vstupů obsahující všechna konstrukční a organizační opatření včetně těch, která se týkají zařízení nutných pro řízení vstupů.

Věnovat se ochraně majetku a osob bez jejich znalosti (včetně nezobchodovatelné terminologie a z pohledu obchodníka zcela zbytečných norem) je jako pracovat v prostředí Microsoft Excel bez znalosti problematiky násobení nulou³. Nezbývá než konstatovat, že bez orientace v základech libovolného oboru, obzvláště technického, není možné očekávat tolik potřebnou profesionální úroveň.

Pokud by nyní někdo chtěl namítnout, že se bavíme o oboru, který na dnešním ultraliberálním trhu nemá opodstatnění, je vhodné připomenout, že nejde o nic menšího než o bezpečnost. Konkrétně o projektování, montáž, kontrolu, údržbu a opravy systémů určených k ochraně majetku a osob. Je také potřeba připomenout záměr ministerstva vnitra „povyšit“ tento obor „zákonem o bezpečnostní činnosti“ z koncesované živnosti na licencovanou činnost.

A pokud by i tak někdo tvrdil, že jde o okrajový obor z oblasti, které se již nikdo plnohodnotně nevěnuje, pak je na místě použít několik oficiálně zveřejněných čísel. Poslední veřejně dostupný odhad trhu⁴ uvádí, že jako k hlavnímu oboru podnikání s platnou koncesní listinou „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ se ze 4 tis majitelů příslušné koncesní listiny hlásí přibližně 700 živnostníků. Přiznaný úhrnný obrát byl vyčíslen na částku kolem 20 mld. Kč (poznámka: obdobný obrát, zhruba 15 mld. Kč, je k tomuto odhadu možno přiřadit

z tzv. černého trhu, který zahrnuje nejen poplachové systémy nakoupené v supermarketech a „podomáčku“ nainstalované koncovým uživatelem, nebo běžnými, nekoncesovanými řemeslníky).

„Zbytečné“ normy

Standards každého technického oboru podnikání jsou v novodobé historii České republiky ovlivňovány zejména právními předpisy (nařízeními vlády, zákony a vyhláškami), ale také technickými normami (ČSN – česká technická norma). Základem je závaznost.

Zatímco právní předpisy jsou obecně závazné, ČSN nikoli.

Budeme-li konkrétní, pak v obsahu oficiálních stanovisek ÚNMZ, MPO, ale i ČKAIT a dalších organizací je hromadně uváděn odkaz na novelu zákona č. 22/1997 Sb. (provedeno zákonem č. 71/2000 Sb.), kde se výslovně uvádí, že česká technická norma (ČSN) není obecně závazná. Z toho vyplývá, že ČSN nejsou právními předpisy. Tudíž není stanovena obecná povinnost jejich dodržování. Ovšem uvádí se zde také,

že stejně jako všude jinde ve světě existují případy, kdy povinnost dodržovat požadavky uvedené v ČSN může vyplýnout z jiného právního aktu, kterým může být:

- právní předpis (např. právní řád České republiky obsahuje řadu předpisů, které stanoví přímo či nepřímo povinnost řídit se ČSN; lze proto doporučit, aby všechny podniky dodržovaly ve vlastním zájmu zejména ta ustanovení ČSN, která se týkají ochrany oprávněného zájmu, tj. zájmu na ochraně života, zdraví a bezpečnosti osob a zvířat, majetku a životního prostředí),
- smlouva,
- pokyn nadřízeného,
- rozhodnutí správního orgánu.

ČKAIT ve svém stanovisku navíc připomíná, že technické předpisy jsou v České republice navázány na právní systém na základě prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (v platném znění). V této prováděcí vyhlášce je zdůrazněna nutnost splnit základní požadavky na stavby – tzv. normové hodnoty. Normová hodnota je zde definována jako konkrétní technický požadavek (zejména limitní hodnota, návrhová metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení, obsažené v příslušné české technické normě), jehož dodržení se považuje za splnění požadavků konkrétního ustanovení této vyhlášky⁵.

Tolik odborná stanoviska a komentáře z těch (pro oblast „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“) aktuálně nejvyšších míst. Odpůrcům ČSN a jejich dodržování je ale potřeba dát za pravdu v tom, že současně ČSN jsou obvykle různého stáří, mohou být částečně navzájem nekompatibilní a na formulace v jejich obsahu mohou mít vliv různé zájmové skupiny. Tyto výhrady však nejsou v oblasti systémových a aplikačních norem na místě.

„Klamání“ spotřebitele

Až do této chvíle se text článku opíral o obecné formulace a pro někoho také o „prádná“ slova – dalo by se i říct, že šlo o zbytečný úvodník. Pro laika (jakožto konzumenta) zcela jistě. Rozhodně-li se například pro dodávku „technické služby“ pro ochranu svého majetku (případně pro zvýšení pocitu bezpečí sebe sama), pak je mu obvykle zcela lhostejné, je-li dodané zařízení, nainsta-

lované pro naplnění potřeby detekování a indikace přítomnosti, vniknutí nebo pokusu o vniknutí vetřelce do střeženého prostoru, nazýváno elektrická zabezpečovací signalizace, elektrický zabezpečovací systém, elektronický zabezpečovací systém anebo poplachový zabezpečovací systém. Pocit bezpečí, byť zčásti falešného, byl jeho montáží nastolen. I přesto by ho však v pozici spotřebitele (jakožto uživatele takového systému) zcela jistě nepotěšilo, pokud by to, co si na tzv. černém trhu zakoupil a co mu v rámci dobrých vztahů zapojil jeho bývalý spolužák – dnes soukromý podnikatel – koncesovaný živnostník, vyhlášovalo plané poplachy jen po dobu jeho zahraniční dovolené. To v tom lepším případě. V jiné situaci – kdy by systém naopak poplach vyhlásil měl, a nevyhlásil – by se naopak mohlo stát, že příslušný zástupce pojišťovny shledá dle znění pojistných podmínek systém tzv. nefunkčním⁶ (tedy v případě, že by tržní mechanismus fungoval plně dle pravidel), a pojišťovna v takovémto případě nebude mít povinnost poskytnout sjednané pojistné plnění v plném rozsahu.

Bude se spotřebitel/konzument cítit oklamán, či podveden? Zcela jistě bude. A pokud se rozhodne konat, kde bude (v případě, že dodávka proběhla podle smluvního vztahu⁷) hledat oporu pro své kritické připomínky? Nejspíš v paragrafech zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále již jen OZ), případně po nahlédnutí do živnostenského rejstříku a po seznámení se s obsahem zákona č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání, na nejbližším živnostenském úřadu.

Jak se však má v rámci stávajícího stavu ultraliberálního trhu zachovat specializovaný technik, či spíše renomovaná odborná firma s koncesní listinou Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob v případě, že by se ráda ucházela o dodávku/realizaci PZTS a je si vědoma, že objednatel (laik/konzument) se ve svých jinak obecně formulovaných požadavcích na dodávku pohybuje na hraně možnosti daných fyzikou a matematikou? Nebo když už mají podklady objednatel pro případnou realizaci techničtější ráz (nejčastěji to bývá technická dokumentace ve stupni „realizační“ dokumentace – RDS) a nejsou například zpracovány kvalifikovanou osobou? Zde bude záležet na případě od případu. Určité indicie můžeme najít ve výkladech soudů (například v již zmíně-

ném nálezu Nejvyššího správního soudu – sp. zn. 1 As 162/2014 ze dne 28. května 2015) a v dostupných komentářích k OZ.

„Kdo chce, hledá způsob, kdo nechce, hledá důvod,” řekl kdysi Jan Werich. Zkusíme tedy s využitím veřejně dostupných informací v tomto roce hledat způsoby, jak vrátit oboru tak „nepodstatnému“, jako je „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ trochu té odbornosti. A to ať už zákon o bezpečnostní činnosti bude anebo nebude na programu jednání vlády.

Michal Randa

TZB-info,

zdroj: www.tzb-info.cz/bezpecnost

Poznámky k textu:

¹ Nevědomost či také neznalost je stav nevědomí, nedostatek vědomostí. Nevědomost může být: nezaviněná – v důsledku slabomyslnosti či nemožnosti, resp. nedostatku možnosti dostat se k potřebným informacím, nebo zaviněná – v důsledku subjektivního výběru informací nebo v důsledku záměrného vědomého nevěnování pozornosti informacím (jejich ignorování) u člověka schopného se k potřebným informacím dostat a pochopit je.
Zdroj: <https://cs.wikipedia.org>

² viz směnovní tisk 495/0, část č. 1/10 VI. n. z., o bezpečnostní činnosti.
Zdroj: www.psp.cz

³ Pokud jakékoliv číslo vynásobíme nulou, výsledkem bude opět nula. To je jako bychom řekli „nejdi ani jednou za Frantou a dej mu šest facek“. Franta bude tentokrát v pohodě, protože sice má dostat šest facek, jenže je nemá dostat ani jednou.
Zdroj: <https://matematika.cz/nasobeni>

⁴ Viz směnovní tisk 495/0, část č. 1/10 VI. n. z., o bezpečnostní činnosti.
Zdroj: www.psp.cz

⁵ V nálezu (sp. zn. 1 As 162/2014 ze dne 28. května 2015) se Nejvyšší správní soud vyjádřil v bodech č. 42 až 44 také k tomu, co znamená normová hodnota ve vyhlášce č. 268/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Doplňkové pojistné podmínky pro pojištění domácnosti DPPD-O-01/2015; článek 13 – Výklad pojmu: 17. Funkčním systémem se rozumí systém, který splňuje následující podmínky:
Zdroj: www.ceskapojistovna.cz

⁷ Smluvním vztahem se dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, rozumí i následující případ: podle § 1725 tohoto zákona dojde k uzavření smlouvy tehdy, jakmile si strany dojednájí její obsah. Toto ustanovení umožňuje i zcela neformální způsob uzavření smlouvy, jako jsou například ústní dohoda nebo emailová korespondence.
Zdroj: <http://www.tzb-info.cz>

BEZPEČNÉ BYDLENÍ z pohledu technického vybavení

leták ke stažení ZDARMA
na www.tzb-info.cz/bezpecnost

Na co nezapomenout, abyste spali klidněji?

- ☒ Podívejte se na místa v domě, které je potřeba chránit.
- ☒ Představujeme řešení, která jsou efektivní z pohledu bezpečnosti a zaslouží si pozornost.
- ☒ Instalací bezpečnostních opatření můžete zvýšit bezpečnost vašeho domu i jeho okolí.
- ☒ Zpracování renovací domu snížíte nejen výdaje za energie, ale můžete předejít také škodám na majetku.
- ☒ Promyšlenou jednorázovou investicí při renovaci přispějete ke snížení nákladů na opravu a údržbu domu.

Inspirujte se cennými informacemi v našich příručkách na portálech

PRACOVNÍ MOTIVACE

PÁR POSTŘEHŮ

Čas od času se každého z nás někdo zeptá: „Proč to děláš, k čemu ti to je?“, nebo „ Proč sis nevybral něco jiného?“, či „Proč to chceš?“. Jako odpověď poskytneme často nesrozumitelné zabručení, nebo takovou otázku přejdeme mlčením, odsekne na ní, či se kvůli tomu dokonce pohádáme. Často v takové chvíli uděláme všechno možné, jen se nezamyslíme nad seriózní odpovědí.

Tím chceme říci, že v běžném životě často stojíme před problémem vysvětlit příčiny našeho chování, v podstatě hledáme odpověď na to, co nás přimělo k nějaké činnosti či volbě určitého konkrétního cíle. Odpověď na tyto otázky musíme hledat ve značně složité problematice **motivace lidského chování a jednání**.

Pro začátek tedy něco málo psychologických informací k motivaci.

Termíny **motiv**, **motivace** pocházejí z latinského výrazu „**moveo**“ (= hýbám) a v psychologii vyjadřují existenci „hybných sil“ projevů člověka, příčiny lidského chování. Výzkumy v oblasti motivace stále usilují o nalezení pravdivé odpovědi na otázku, **proč** se organismus chová právě tak, jak se chová. Otázka **Proč?** je tedy synonymem motivace. Veškeré lidské chování je něčím motivováno, jen u některých reakcí, způsobů chování se jejich motivy odhalují jen obtížně, či zůstanou dokonce zcela skryty.

Proces motivace má pro člověka dvojitý zásadní význam:

- a) dynamogenní** = dává našim projevům dynamiku, mobilizuje nás,
- b) instrumentální** = zaměřuje naše snažení, činnost k určitému cíli.

Motivy jsou zjednodušeně řečeno vnitřní pohnutky našeho chování. Plynou ze sféry prožívání, která je tvořena množstvím navzájem působících psychologických procesů a vlastností (např. vnímání, myšlení, emoci, vůle a řady dalších prvků). Motivy lidského chování jsou úzce spjaty se sociální realitou, podmiňovány situací, v níž se jedinec nachází, navíc se naše chování v daném okamžiku neřídí většinou jen jedním motivem, pohnutkou, ale několika motivy, dost často protichůdnými.

Může pak dojít ke konfliktu, v němž vznikají neslučitelné formy motivace.

V další části textu budeme srozumitelnější a konkrétnější a uvedeme několik příkladů možné konfliktní motivace, která se týká pracovní sféry člověka. Jedná se o „**boje motivů**“.

Konflikt typu (+ +): dvojí přitažlivost (apetence – apetence), tj. např. volba mezi dvěma zaměstnáními, obě jsou stejně zajímavá, co do charakteru práce i finančního ohodnocení, včetně kariérního postupu, zde případná volba člověka nijak neohroží.

Konflikt typu (+ –): přitažlivost – odpudivost (apetence – averze), tj. např. volba mezi hmotným efektem plynoucím ze zaměstnání, co se charakteru práce týká, nezajímavého a práci nesmírně zajímavou, tvůrčí, avšak mizerně placenou; člověk by současně chtěl dosáhnout toho pozitivního z obou činností, musí však volit jednu možnost – záleží, co pro něj má větší důležitost.

Konflikt typu (– –): dvojí averze, lze vyjádřit rčením „z bláta do louže či z deště pod okap“, pracovník nemá příliš na výběr, nabízí se mu práce nezajímavá jak co do jejich obsahu, tak co se výdělku týká, vybírá si ze dvou zel to menší.

Každý z uvedených typů konfliktu motivů má pro člověka svůj význam. Tak např. neustálá existence samých pozitiv v životě (1. typ konfliktu) je velmi příjemnou představou, neodpovídá však realitě. Při dlouhodobé existenci takových situací je sice člověk radostně naladěný, avšak jeho osobnost se nerozvíjí, stagnuje, člověk nemusí nic řešit, není nucen překonávat žádné problémy. Druhý typ konfliktu je pro rozvoj osobnosti nejvýznamnější, jeho podstatou je dosažení pozitivního za cenu

překonání negativního. Třetí typ konfliktu má v sobě prvky jisté neřešitelnosti. I když jsou takové situace v životě lidí poměrně reálné, jejich častá frekvence přináší zvýšenou nervozitu, úzkost, strach, napětí. Přihlédneme-li k pracovnímu výkonu, pak takto motivovaný, či spíše demotivovaný pracovník nezažívá pracovní spokojenost, převládá u něj pracovní letargie, zvyšuje se chybovost v pracovních výsledcích.

Pro efektivitu lidského výkonu je do velké míry určující, jaký **typ pracovní motivace u člověka převládá**.

a) **Převažuje-li motivace činnostní**, znamená to, že existuje soulad mezi zájmem o profesi, pracovními ambicemi, charakterem práce, finančním hodnocením, pracovním prostředím, týmem spolupracovníků, včetně managementu. Zde by bylo na místě poznamenat: „Šťastný to člověk!“

b) **Převažuje-li v pracovním výkonu motivace hmotná, materiální**, jde o situace, kdy člověk pracuje tzv. jen pro peníze či jiné hmotné benefity z práce plynoucí. Není zde žádná radost z dosažených výsledků, v podstatě je takovým pracovníkům jedno, co dělají, hlavně, že dostanou zapláceno. Zde se hovoří o pracovní depresi, kterou však zmínění pracovníci neprožívají – svou chvíli štěstí prožívají při vý-platě, která se stává prostředkem k dosažení a naplnění jiných cílů a motivů (např. koupě bytu, studium potomků apod.).

c) Mezi poměrně časté typy pracovní motivace patří rovněž **motivace založená na zkrslených představách**. Znamená to, že u pracovníka nastupujícího do zaměstnání převažují zkrslené představy o všem, co souvisí s výkonem jeho profese, jeho pracovním zařazením. Klasickým příkladem jsou uchazeči

z řad mladých mužů o bezpečnostní profese. Mají zkrslenou představu tzv. „ruky zákona“, která může vše a nic nemusí, svou autoritu vnímají přes uniformu a eventuálně i služební zbraň. Ovládá je víze, že veřejnost a zejména mladé dívky při pohledu na ně „půjdou do kolen“, současně s obdivnými vzdechy. Takové představy jsou nedospělé a nejsou hodny rozumného člověka.

d) Podobně negativně působí i **motivace mocenská**. Co je jejím obsahem, lze odvodit již z jejího názvu. Pracují kvalitně, podávají dobré výkony, ale ne proto, že mne práce těší. Hlavní motiv spouští ve snaze posunout se výš na kariérním žebříčku, získat vyšší pozici, abych mohl ovládat (ne řídit) více lidí, což mě naplňuje pocitem libosti a uspokojuje mé mocenské ambice. Takto motivovaní lidé jsou často nebezpeční, neboť svou pravou motivaci umně skrývají; jedná se často o osobnosti nevyrovnané, s psychologickými problémy.

Vedle těchto uvedených pracovních motivací existuje nepřeberně množství dalších dílčích faktorů, které ovlivňují kvalitu lidského pracovního výkonu. Jejich důkladné zpracování však bohužel není v možnostech jednoho článku.

Závěrem bych ráda uvedla, že v pracovním procesu by měli mít přednost lidé, kteří jsou orientováni spíše než na sebe na práci a na eventuální spolupracovníky. Tito lidé bývají stabilní, klidní, přemýšliví a tvůrčí. Jsou psychicky vytrvalí a odolní a nedají se tak snadnou odradit. S takovými je radost spolupracovat. A koresponduji s tím i slova amerického psychologa německého původu Kurta Lewina. Ten pronesl na základě sledování pracovní výkonnosti lidí myšlenku, že hroben pro vznik pozitivní motivace jsou lidé, „kteří jsou hloupidi, otravní a nepřijemní, kteří se nedovedou zajímat o druhé, jsou zaměřeni jen sami na sebe, své názory a hodnoty považují i za názory a hodnoty těch druhých“.

Mgr. Zoja Kalivodová, Csc.

POUŽÍVÁNÍ DRONŮ V PRAXI SBS

Pokračování článku z čísla Bsp 2/2017
Bezpečnost v otázkách a odpovědích

Bezpečnost:

Musíme si uvědomit, že bezpilotní letadlo, ať už klasický model, vrtulník nebo dnes hojně rozšířené drony jsou v případě výpadku řízení nebo technické závady velice nebezpečné neřízené zbraně, které i když mají relativně malou hmotnost, dokážou svými vrtulemi ublížit. Toto si musíme uvědomit i při rekreačním létání, třeba i na svém pozemku.

Zde Vám ukážeme povolení Úřadu civilního letectví, které se vydává po úspěšně vykonaných jak pilotních zkoušek na letišti, tak i po absolvování testů o provozu bezpilotních letadel. Pozor na datum vystavení a doby platnosti (bod 4), certifikát má omezenou platnost a po uplynutí platnosti se zkoušky obnovují.

Povolení k létání letadla bez pilota od Úřadu civilního letectví

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ
CIVIL AVIATION AUTHORITY
ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC
POVOLENÍ K LÉTÁNÍ LETADLA BEZ PILOTA
UNMANNED AIRCRAFT SPECIAL AUTHORIZATION

Číslo povolení: 123456789

1. Jméno držitele: J. Novák

2. Datum vydání: 15. 12. 2017

3. Platnost: 30 měsíců

4. Doba platnosti: 30 měsíců

5. Město a adresní údaje: Praha

6. Jméno držitele: J. Novák

7. Podpis držitele: J. Novák

8. Podpis úřední osoby: J. Novák

Povolení k provádění leteckých prací od Úřadu civilního letectví

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ
CIVIL AVIATION AUTHORITY
ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC
POVOLENÍ K PROVOZOVÁNÍ LETECKÝCH PRACÍ
Authorization to perform flight operations

Číslo povolení: 123456789

1. Jméno držitele: J. Novák

2. Datum vydání: 15. 12. 2017

3. Platnost: 30 měsíců

4. Doba platnosti: 30 měsíců

5. Město a adresní údaje: Praha

6. Jméno držitele: J. Novák

7. Podpis držitele: J. Novák

8. Podpis úřední osoby: J. Novák

Druhá část – Úřad pro ochranu osobních údajů

Tak jsme se konečně dostali k povolení od Úřadu civilního letectví a myslíme si, že teď konečně můžeme do vzduchu pořízovat krásné záběry třeba koupající se sousedky, ale pozor: Zde bdí Úřad pro ochranu osobních údajů, který dbá na zneužití audiovizuálních záznamů. Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) proto vydal k této proble-

- ochrana životního zájmu subjektu údajů.

Bezpilotní letadlo vybavené kamerovým zařízením se záznamem lze dále použít, pokud je to v souladu se zvláštním zákonem, např. zákon č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky, zejména § 62 uvedeného zákona, který umožňuje policii, je-li to nezbytně nutné pro plnění jejich úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.

Identifikace bezpilotního prostředku OK-X003X

<http://www.caa.cz/bezpecnostni-vzdelavaci-kampan-zamerena-na-problematiku>

matice Stanovisko č.1/2013, kde je zpracováno, jak nakládat s pořízenými záznamy z bezpilotních letadel. Zde stejně, jako Úřad pro civilní letectví a Ministerstvo dopravy, nezná pojem „Dron“, ale pouze „Bzpilotní letadlo“. Zákon o ochraně osobních údajů nebude aplikovatelný, pokud nedojde k cílenému pořizování identifikovatelných, nebo identifikovaných fyzických osob a bude se jednat třeba o sledování záběrů krajiny. Také zde platí, že provozatel bezpilotního letadla musí dodržovat zákon č.49/1997 Sb. O civilním letectví. Provozatel bezpilotního letadla je v postavení správce a zpracovatele osobních údajů a proto musí respektovat následující pravidla. Především musíme dodržovat §10 zákona o ochraně osobních údajů, nesmíme se pořizovat ryze soukromé záběry (v rámci obydlí a přilehlých prostor) a záběry, jimiž by byla primárně snižována lidská důstojnost. Dále se musí pořizovat záběrů opíř o jeden z právních titulů podle zákona o ochraně osobních údajů (viz §5, odstavce 2), kterými mohou být především:

- souhlas subjektu údajů;
- plnění úkolů uložených zákonem;
- ochrana práv správce, nebo jiných osob;

Subjekt údajů (monitorovaná osoba) může, pokud se domnívá, že byla porušena jeho práva, požádat podle § 21 zákona o ochraně osobních údajů správce, nebo zpracovatele o vysvětlení, nebo odstranění závadného stavu, případně se obrátit na Úřad pro ochranu osobních údajů. K tomu, aby dokázal bezpilotní letadlo, respektive jeho provozovatele identifikovat, lze především doporučit, je-li to možné, zaznamenání poznávací značky stroje (§4 odst. 6 zákona č.49/1997 Sb.) Úřad přidělí letadlu při zápisu do leteckého rejstříku poznávací značku a vydá osvědčení o zápisu letadla. Osvědčení o zápisu letadla osvědčuje vlastnictví k letadlu. Je to značka OK (značí že letadlo je registrováno v České republice) a doplňující číslice, které znamenají bezpilotní letadlo a pořadové číslo registrace. Podle této registrace lze majitele dohledat v rejstříku Úřadu civilního letectví. Pokud bezpilotní letadlo nemá registrační označení, je třeba v součinnosti s Policií ČR, nebo Městskou policií zjistit totožnost pilota. Potom je třeba toto nahlásit na Úřad civilního letectví, který přestupky proti provozu „Bzpilotních prostředků“ má na starosti. Lze uložit pokutu až do výše 5 milionů korun.

Tak zde vidíme, že provozovat bezpilotní letadlo, pořizovat ze vzduchu krásné záběry nemůžeme jen tak, kde se nám zlíbí. Proto doporučuji velice pečlivě se tímto předpisům a nařízením věnovat, popřípadě se poradit na Úřadu civilního letectví a v každém případě dodržovat platnou legislativu, abychom se nedostali do konfliktu se zákonem. Zde musím ještě upozornit, že stejná pravidla platí jak celé Evropské unii, tak i v dalších státech mimo Evropu. Proto nedoporučuji, vzít si sebou dron na exotickou dovolenou a pokoušet se udělat pěkné záběry. Mohla by se nám dovolená pěkně prodražit, včetně třeba i pobytu ve vězení.

Ivo Kolář,
kontakt: 777 794 170
e-mail: ikolar@euroalarm.cz

Ivo Kolář
člen prezidia KPKB ČR

NELETÁLNÍ

Jako neletální (nesmrtící) zbraně jsou označovány prostředky, které mají na určitou dobu vyřadit z činnosti vybranou skupinu lidí, aniž by přímo ohrozily jejich životy, případně vyřadit z činnosti vybrané druhy techniky.

Boj proti terorismu, moderní ozbrojené konflikty, operace na zachování a obnovu míru či policejní zásahy si vynucují nasazení speciálních zbraní, které nejsou určeny k usmrcení. Jsou situace, kdy není cílem protivníka zabit, ale pouze ho učinit nebojeschopným. Vojenské operace se v poslední době ve velké míře podobají policejním akcím, proto musí být volena specifická taktika a nasazené prostředky.

K vývoji těchto zbraní napomohla potřeba najít účinné nástroje pro boj proti teroristům a únoscům bez ohrožení rukojmích a osob v okolí a především k zásahům proti povstalcům a ozbrojeným skupinám v místech s vysokou koncentrací obyvatelstva. V takovém prostředí volí povstalci často nekonvenční způsob boje a smrtící zbraně zde mohou vyvolat odpor civilního obyvatelstva, se kterým se vojáci dostávají do přímého kontaktu. Svou roli sehrávají neletální zbraně při potlačování veřejných nepokojů, jelikož vojenská technika je určena k likvidování protivníka a nikoli ke kontrole davu. USA například uvádějí, že použily neletální zbraně ve všech posledních ozbrojených konfliktech.

Rozsáhlým vývojem procházejí neletální zbraně v podobě policejních prostředků a období těchto zbraní dostupných veřejnosti. V praxi se využívají například plyny, gumové projektily, projektily s náplní, která znehybní zasaženého, prostředky k rozházení demonstrací a k potlačování nepokojů. K efektivnímu využití nesmrtících zbraní bude zapotřebí speciálních jednotek, určených pro tento druh činnosti, které se stanou nedílnou součástí ozbrojených složek.

Celkovou koncepci neletálních zbraní bude nutno důkladně analyzovat z pohledu technické realizovatelnosti, efektivnosti bojového použití, ceny

a především bezpečnosti. Po vyřešení hlavních otázek bude zavádění neletálních zbraní jisté masovější. V západním světě představuje lidský život hlavní hodnotu, a právě proto je více kladen důraz na jeho zachování. Informační a technologická revoluce s sebou přinesla proměnu ve vnímání a vedení konfliktů, s čímž je spojena problematika nesmrtících zbraní a snaha o řešení konfliktů bez velkých ztrát na životech. Odvrácenou stranu mince však můžeme spatřovat ve zneužití zmiňovaných zbraní. Jejich prostřednictvím může dojít k citelným zásahům do práv a svobody občanů či ke zneužití při likvidaci názorových odpůrců. Vždy bude jednodušší rozehnat demonstraci pomocí specifické nesmrtící zbraně než střelbou do davu.

Optické zbraně

Zahrnují zbraně, které vyzařují elektromagnetickou energii v optické části elektromagnetického spektra. Používá se také označení laserové nebo světelné zbraně. Podstatou je krátkodobé přímé osvětlení očí. Intenzivní záblesky nekoherentního světla mohou vyvolat dočasně oslepnutí, ztížit zaměřování či pohyb. Lze dosáhnout krátkodobého oslepnutí, ztráty orientace až po stavy předcházející epileptickým záchvatům. Laserové zbraně se využívají k oslepení protivníka nebo k ničení optických soustav a senzorů. Ukázalo se však, že mohou vyvolat nevratné poruchy ve zrakových orgánech zasažených osob. Účinnou ochranou proti nim mohou být speciální brýle či filtry.

Vysokofrekvenční zbraně

Účinek těchto zbraní, na rozdíl od optických, není lidským zrakem postižitelný. Jedná se o zbraně, které vyzařují elektromagnetickou energii v části elektromagnetického spektra rádiových vln. Vysokofrekvenční elektromagnetické záření narušuje činnost mozku a centrální nervové soustavy

a dočasně vyřazuje člověka z činnosti. Může způsobovat poruchy vnímání, únavu a ospalost nebo naopak neklid a stres. Účinek je jedincem vnímán současně jako nesnesitelný bolestivý pocit intenzivních šumů a pískání. O jejich naprosté neškodnosti není většina lékařů jednoznačně přesvědčena. Byla zveřejněna zpráva o neletální zbraní způsobující pocit popálení a intenzivní bolesti zasažených osob, avšak bez poškození pokožky. Účinný je šok z bolesti a moment překvapení.

Zbraně elektromagnetického impulsu

Jsou to zbraně založené na vyzařování energie vysoké hustoty ve formě velmi krátkého impulsu elektromagnetických vln v široké oblasti spektra. Zmiňovaná zbraň může účinně vyřadit výpočetní techniku, elektronické a elektrotechnické zařízení a mazat data. Vyzkoušeny byly kanonové střely, pumy i impulzní generátory na padáku. Jednou z výhod těchto zbraní je, že jsou dostatečně selektivní, lze přesně vymezovat oblast a dobu jejich působení.

Akustické zbraně

Zahrnují zbraně založené na vyzařování energie v celé oblasti lidským sluchem neslyšitelných i slyšitelných kmitočtů. Způsobují vyřazení lidí z jakékoli činnosti, jejich dezorientaci, nevolnost, zvracení a křeče vnitřních orgánů. Zatím však není prakticky ověřeno, kdy může nastat až smrtelné poškození organismu. Infrazvuk může být též využit k destrukci konstrukcí a demolicí zdva. Američané vyvinuli akustickou zbraň, která vyniká vysokou směrovostí, takže i ve skupině několika lidí může zasáhnout vybraného jedince. Zásah údajně způsobuje šok a nezanechává žádné vedlejší škodlivé účinky. Opět je zde zásadním momentem vyřazení z aktivity šok zasaženého.

ZBRANĚ

Biologické zbraně

Zde se projevují nejnovější biotechnologie, genové a buněčné inženýrství. Získané poznatky jsou nyní základem efektivních neletálních zbraní. Pro odstraňování ropných havárií byly vypěstovány kmeny bakterií a jiné mikroorganismy, které efektivně rozkládají naftové produkty. V našem případě lze touto metodou zneškodnit skladované pohonné hmoty protivníka natolik, že se během několika dní stanou nepoužitelnými. Novinkou jsou mikroorganismy a hmyz, které poškozují různé prvky elektronických zařízení, těsnící a umělohmotné materiály, kovy a slitiny. Známé a v praxi ověřené jsou i organismy, které se živí papírem. Tyto organismy účinně likvidují veškeré papírové dokumenty.

Chemické zbraně

Vyvíjeny jsou chemické prostředky, které mohou s minimálními náklady dočasně vyřadit z činnosti živou sílu nebo bojovou techniku a zbraně. Zvláště se poukazuje na možnost vytvoření vysoce účinných psychotropních preparátů s ovlivnitelnou dobou

jejich působení, látek znehybnujících člověka, způsobujících pocity únavy a ospalosti, úzkosti, strachu a hlubokých depresi. Mohou být nasazeny například při nepokojích, proti teroristům a únoscům či při záchraně rukojmích. Jsou například známé i aerosolové pumy, které v prostoru soustředění bojové techniky protivníka rozptýlí chemické látky, jež poškodí nebo vyřadí z činnosti motory bojové techniky tím, že způsobí zahuštění paliva a ztrátu schopnosti maziv a naruší strukturu některých materiálů použitých v důležitých částech zařízení.

Mgr. Lukáš Horna
bezpečnostní analytik

NORDKAPP

NEJSEVERNĚJŠÍ MÍSTO EVROPY

Náš časopis se zabývá průmyslem komerční bezpečnosti a souvisejícími obory. I když jde o poměrně široký obor, tvoří tzv. bezpečáči poměrně homogenní skupinu lidí, kteří se znají a běžně potkávají – ať už z pozice objednatelů či dodavatelů služeb v oblasti bezpečnosti nebo poradenské činnosti, či jako účastníci a organizátoři nejrůznějších společných akcí. A právě z takového důvodu se mi v posledním týdnu roku 2017 ozval profesní kolega Attila Szücs, bezpečnostní manažer OBI ČR a SR, s tím, že má plán si odpočinout od práce a někým vyrazit a jestli nezáberu s ním. Proč ne? Jako cíl cesty jsme si bez velkého rozmyšlení zvolili sever, resp. nejsevernější místo, kam je možné dostat se autem. Podle Google map jsme našli místo zvané Nordkapp. O tom, že poslední úsek silnice bývá v zimě uzavřený, jsme se dověděli až cestou, když jsme na internetu hledali podrobnější informace. To nás ovšem neodradilo. Pojďte si užít naši společnou cestu s námi v této reportáži – třeba Vás inspiruje k podobně dobrodružnému nápadu.

Čtvrtek – začátek naší cesty

Na cestu vyrážíme po práci ve čtvrtek 28. prosince 2017. K navigaci využíváme aplikaci Waze, se kterou mám dobrou zkušenost. Bohužel neumí plánovat dlouhé trasy (limit 1 600 km), takže zadáváme Dánsko. Podle navigace jsou dvě možnosti, jak se dostat do Dánska – buď z přístavu Rostock trajektem do Gedseru, nebo z Puttgardenu na ostrov Fehmarn do Rødbyhavnu ležícím na ostrově Lolland. Vybíráme si duhou variantu a během pár minut po příjezdu

do přístavu jsme na trajektu a ve 2:30 už plujeme směr Dánsko. Cesta trvá 45 minut.

Pátek – projíždíme severské země

Po opuštění trajektu projíždíme checkpointem policie, kde nám kontrolují doklady a ptají se na cíl cesty. Pohraničník je přátelský a přeje nám šťastnou cestu. Čeká nás průjezd Dánskem do Švédska. Asi jedinou zajímavostí cestou je Öresundský most, který spojuje Kodaň s Malmö. Celý přejezd mezi těmito městy měří 16 km a tvoří ho 430 m dlouhý uměle vytvořený poloostrov, tunel měřící přes 3,5 km a vedoucí 10 m pod vodou, 4 km dlouhý umělý ostrov a 7 845 m dlouhý most. Ve Švédsku pokračujeme na Stockholmu a podél pobřeží Botnického zálivu dále na sever, k městu Pello.

Sobota – za polárním kruhem

V Pello překračujeme finskou hranici. Právě kousek od tohoto města je místo, jímž prochází severní polární kruh! U závory stojí Němci s offroadem, a tak zkusíme zjistit, jak se můžeme dostat nahoru. Vysvětlují, že v zimních měsících je možno dostat se nahoru jen s konvojem silničářů a záchranářů. A to se naše Správa a údržba silnic mohla

inspirovat. Občas vidíme u silnice nějaké zvíře, jinak žádní lidé ani auta. Když zastavíme, je slyšet úžasně NIC – ticho, které nemá konkurenci. Kolem sedmé přijíždíme k norské hranici. Norsko sice není členem EU, je však součástí schengenského prostoru, takže hranici jen projíždíme, i když v budovách u cesty asi nějaká pohraničníci jsou. Čím více jedeme na sever, tím více přibývá kopců a sněhu, zato ubývá světla. Ani v 10 hodin dopoledne není světla o moc více než v noci.

V 15 hodin jsme na silnici E69 poblíž města Skarsvåg, kde nás však zastaví závora. Silnice dál je uzavřena. Nicméně do Nordkappu zbývá už jen 13 km. U závory stojí Němci s offroadem, a tak zkusíme zjistit, jak se můžeme dostat nahoru. Vysvětlují, že v zimních měsících je možno dostat se nahoru jen s konvojem silničářů a záchranářů. A to se naše Správa a údržba silnic mohla

například jet víc osob, než jsou záchranáři schopni v případě problémů zachránit, taky že posádka auta má mít po ruce lopatu, lana, teplé nápoje a jídlo, nikdo nemá cestou zastavovat, a pokud by musel, nesmí vystoupit z auta. Němci před námi a osádky dalších aut za námi kontrolují výstroj a nasazují řetězy na kola, zatímco my si mažeme paštiku na chleba, protože nic z toho, co si ostatní chystají, nemáme. Nijak to ovšem nehrotíme, jen kontrolujeme, jestli mají naše gumy dost hluboký vzorek – zdá se, že ano, takže nám v cestě na vytoužené místo nic nebrání.

V 19:30 vyráží na cestu jako první sněžná fréza, následuje ji SUV s německou posádkou a pak hned my. Dále asi ještě tři auta a jako poslední záchranáři se safety carem. Po pár metrech chápeme, proč se nemá nezastavovat – stoupání je tak prudké, že po zastavení bychom se už sotva rozjeli. Po chvíli nás předjíždí safety car a odstavuje SUV na stranu. Těžko říct proč – jestli měli Němci nějaký problém, nebo prostě jen brzdili ostatní. My každopádně jedeme dál.

V 19:52 dosahujeme cíle. Jsme nahoře! Hned se záchranáři ptáme, v kolik ráno pojedou konvoj dolů. Byť je mezi námi jistá jazyková bariéra, jeho pohledu lze rozumět jasně: „Ráno? Jste normální?“ Blíží se bouře, takže nám dává necelé dvě hodiny, pak musíme místo všichni včetně personálu opustit. Nepřesvědčuje ho ani náš argument, že máme kvalitní stan. Takže v 19:58 symbolicky zapijeme náš úspěch malým panáčkem Diplomática. Přijíme na úspěch dobytí nejsevernějšího místa na evropském kontinentu a já vytahuju stativ, abych tu jedinečnou chvíli zachytil fotoaparát. Je to trochu problém, protože vítr je tak silný, že stativ sotva drží. Ale já to nevzdávám a fotím, co to jde. Najednou si všimnu, že jsou všichni pryč. Balím tedy vybavu a pospíchám k autu, kde na mne už všichni netrpělivě čekají. Tváří se našťavaně, ale já neskrývám radost. Být posledním návštěvníkem

v roce na nejsevernějším místě Evropy, to se může podařit vždy jen jednomu člověku. A v roce 2017 jsem to právě já!

Malá rekapitulace – z Jesenice do Nordkappu jsme ujeli vzdálenost 3 332 km a řízením jsme strávili 43 hodin a 51 minut (plus trajekt 18,9 km a 45 minut). Cesta náročná, ale za ten zážitek rozhodně stála!

Když jedeme s konvojem dolů, přemýšlíme, kde vlastně oslavíme silvestra. Shodujeme se na Stockholmu, a tak vyrazíme zpátky do Švédska. Cestou zastavujeme poblíž Honningsvågu, kde si chcí udělat pár fotek, a mám štěstí – na obloze se začíná tvořit polární záře! Zelené světélkování, které poměrně rychle mění intenzitu i tvar. Rychle fotím a doufám, že aspoň něco z toho vyjde. Během několika sekund je záře tak rozptýlená, že není skoro vidět. Sedáme do auta a míříme dál na Stockholmu. Je kolem desáté večer a před námi 1 750 km. Jedeme tedy nonstop, abychom stihli oslavit silvestra v centru města.

Neděle – vítání nového roku ve Švédsku

Cestou hledáme přes aplikaci Booking.com hotel a máme štěstí – nacházíme volný pokoj v hotelu Connect City, kam dorážíme hodinu před půlnocí. Rychle se ubytujeme, bereme dvě lahve sektu a jdeme na most Sankt Eriksgatan sledovat ohňostroje. Ohňostroji je tu hned několik, lidé popíjejí a vzájemně si potřásají rukama. To vše ale trvá sotva půl hodiny. Zřejmě ze dvou důvodů – jednak jdou Švédci ráno do práce a jednak neumí, respektive nemají moc možností pít. Může za to Systembolaget, velmi přísná pravidla prodeje alkoholu, jímž nepodléhají pouze nápoje s alkoholem pod 3,5 % – proto se tu i má oblíbená plzeň prodává s obsahem alkoholu sníženým na 3,5 %. Nenarážíme na žádný otevře-

ný podnik ani partu, která by chtěla slavit s námi, a tak se vracíme na hotel a degustujeme moji slivovici, která má průměrných 51,5 %.

Pondělí – návrat domů

Ráno snídáme v místním fastfoodu a vyrazíme směr domov. Na rozdíl od cesty sem volíme tentokrát přejezd mezi Dánskem a Německem trajektem na lince Gedser – Rostock. Trvá hodinu a 45 minut, nicméně přítomnost bufetu s neomezenou konzumací jídla a pití činí z tohoto téměř dvouhodinového cestování celkem příjemný zážitek.

Úterý – zpět v České republice

Domů přijíždíme kolem páté hodiny ranní. Máme za sebou celkem 6 475 km a za volantem jsme strávili 82 hodin a 52 minut. Oktávka spolykala 380 litrů nafty. Po moři jsme trajektem urazili 67,3 km a strávili 2 hodiny a 30 minut. Jsme spokojeni. Opět se nám potvrdilo rčení, že neplánované akce bývají nejlepší!

Bc. Petr Žák

Tabule poblíž finského města Pello – dosažení hranice polárního kruhu.

Nejsevernější místo Evropy Nordkapp: 71° 10' 21" – cíl naší cesty.

Zastávka na silnici E06 v Norsku.

Polární záře poblíž Honningsvågu.

Attila Szücs a Petr Žák na nejsevernějším místě Evropy.

Nejsevernější místo Evropy dostupné po silnici.